(MR. SPEAKER)

that it is not that the procedure that is followed by us is one which should he binding upon us. If any member is desirous of having a change in the procedure, it can be sought to be done in a proper form rather than by interjections at a time when there is so much of work to be gone through. It was said that members were not allowed motions. move cut view to save time, cut motions are not formally moved. This is not the direct point that was raised yesterday. To say that if there is a cut motion, it should be permitted to be moved and that the person who has moved a cut motion should be allowed to have his say in support of it is not quite correct.

Here, I may read a few sentences. "Us ually, a demand is taken up, discussed and disposed of and then another demand passes through the same process. With a view to economise time, the Chair can club several demands together and place them together with cut motions for simultaneous discussion. When such an arrangement is adopted, the speeches must be confined to the subject matter of the cut motion and the demand concerned".

The Hon'ble Member 3ri Muckannappa raised a point and real a ruling and it was commented upon by my friend Sri V. S. Patil. He emphasised the word 'ordinarily'. Certainly, ordinarily that is the procedure but to say that extraordinary circumstances should exist before the procedure can deviate is misplaced emphasis and he is not quite right. Anyhow, I mentioned it so that it might not happen again. Today, when further series of demands are going to be placed before the House, if any member is desirous he may meet me in may chamber in this behalf or if the House so wishes, I will put it before it at the appropriate time and give a ruling.

Sri C. J. MUCKANNAPPA (Sira).— Sir, since you have brought in my name. I would like to refer to the procedure followed by the Speaker on March 25, 1959. I do not know whether the convention established or the Rules of Procedure have been followed. The then Speaker allowed Demand Nos. 23, 10, 26, etc., to be moved.

Mr. SPEAKER.—Is the Hon'ble Member referring to or citing instances? I have got a dozen of them. Whatever you may cite you may give it to me in writing in my chambers or you may send the same by post. If the Member wants to have a discussion, in the House, it may be taken up later on and not today.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Rule 161(1) of the Rules of Procedure is very clear. That is why I raised an objection. If a ruling is given on that point, I am very glad to accept it. It is not my purpose to indulge in discussion and take the time of the House. There was another request which I made.

Mr. SPEAKER.—After tea-break is over we will take it up.

BUDGET ESTIMATES FOR 1962-63--VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS.

DEMAND No. 20-31. AGRICULTURE

22 -33. Animal Husbandry.

(Debate continued.)

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್ (ಗುಬ್ಬ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೈನೂರು ದೇಶದ ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವಾಗ, ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲ್ಮೆ ಪುಲಕ್ಷಣ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ, ಇದರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಇದ್ದಂಥ ಒಂದು ಮೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದುವರಿಂದ ಈಗ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ, ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಮೈನೂರಿನ ಮೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಒಂದು ನಮಗ್ರ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೈನೂರು ಯಾವ ತರಒ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಟಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಡಿಂಜರೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲ ವ್ಯವಸಾಯ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ವಿದ್ಯಾ ಭ್ಯಾನ, ವಿಮ್ಯಚ್ಛಕ್ತಿ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಠ ಅರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆರೆಯ ಮೇಲೆ ಡೆವಲಪ್ ಆಗಿವೆ ಮೆತಿನೂರು ದೇಶದ ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಹೋಜನೆಯ ಪುಟ 20ರಲ್ಲ,

"Mysore has an impressive tradition and record of achievement in the industrial field. Long before basic industries were set up in the public sector in other states, Mysore had its iron and steel fertiliser factories, apart from other industrial undertakings."

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದರೆ ಒಟ್ಟನಲ್ಲ ಕೆಲವು ಆರ್ಥಿಕ ಕೆಲನಗಳನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲ ಇಂಡಿಯಾ ಇನ್ನುಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ದಿದ್ದರೂ ಮೈನೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ Public Sector ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆಸುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನಗಳಿಗೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಭೂನುಧಾರಣ್ ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿಯ Public Sector ಆರ್ಥಿಕ ದೆಸೆಯಿಂದ ಈ ಸುಧಾರಣ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಪ್ಟೇಟಿಗೆ ಇದು ಅನ್ಬಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಹಳೆಯ ಮೈನೂರಿನಲ್ಲ ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳು ವ್ರದು ಕಷ್ಟ್ರ ಏಕೆಂದರ ಭೂನುಧಾರಣೆ ಬಂದರೂ ಹಂಡಲು ಭೂಮಿ ಸಿಗುವದಿಲ್ಲ, ಇದರಲ್ಲ ಎರಡು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನವರು ಅಪ್ಪಿಷಿಯೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ರವಲ್ಯೂಷನರಿ ಚೇಂಜ್ ಎರಡನೆಯದು ದೇವನ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ. ಈ ತರಹೆ ಕೆಲವೊಂದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಇಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿ ನಲ್ಲಿ 100-200 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇರುವವರು ಬಹಳ ಕಡವು ಜನ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾರೆ. ಹೊಸ ಮೈನೂರು ಸ್ಟ್ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಇರುವವರು ಜಾಸಿ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಟ್ರ ಎಂದರೆ ಅವ ನಿಗೆ ಜಮ್(ನು ಆಸ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಪಾಪರ್ ಆಗಿರುತ್ತಾನೆ. ವಯಾವೀಡಿಯಾ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಹಾಗೆ (Middle Class People) ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ವಾರಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವನಾಯವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಅಥವಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಿ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಬಹಳ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿನಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿನುವಾಗ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಪುಟ 3ರಲ್ಲ.

"The steps leading to this take off are briefly (a) a Rejuvenation of the agricultural sector, (b) rapid industrialisation and (c) more productive and diversified employment ratterns."

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ರದ ತರಹ ರೂಪಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಜೇಶಕ್ಕೆ ಪರವಾಯಲ್ಲ ಎನ್ನವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಟ್ರೇಟುಗಳಿಗೆ ಆಡಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದ ರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಯಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟಾರ್ ಮತ್ತು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ಟಾರ್ ಎಂದು ಆಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಅರ್ಥ ಭಾಗವನ್ನು ಪ್ರೈವೇಟ್ ನೆಕ್ಚಾರ್ ಎಂದು ಇಟ್ಟಿ ದ್ವಾರೆ. ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ನೈಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗವನ್ನು ಪಬ್ಲ ಕ್ ಸೆಕ್ಟಾರ್ ಎಂದು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನ್ಯೂನತೆ ಇದೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ಕಾರ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವೀಡಿಯಮ್ ಸೈಜ್ ಇಂಡಸ್ಕ್ರಿಯನ್ನು ಸ್ವಾರ್ಟ್ನ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಯಾರಲ್ಲೂ ಅಪಾರವಾದ ಹಣವಿಲ್ಲ. ಹಣ ಇರುವವರು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ಣಾಟಕ ದಿಂದ ಬರಬಹುದು ಕ ರ್ಗಿನಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಬರಬಹುದು, ಹೋದರೆ ಯಾರೂ ಮುಂದೆ ಬಾರದೆ ಮದ್ರಾಸಿನವರೋ, ಅಥವಾ ಗುಜರಾತಿನವರೋ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಹಣಹಾಕಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯನ್ನು ಪುರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಹಣವಿದೆ. ಅವರ ಟ್ರಿಡಿ ಷನ್ ಬೇರೆ. ಬರೀ ಬಂಡನಾಳಶಾಹಿಗಳೇ ಇದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಪುರು ಮಾಡು ವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿ ನಲ್ಲಿ ಕೆಲನ ಮುರು ಮೂಡಿದರೆ ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಕೆಲನ ಸ್ಕಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿ ನಲ್ಲ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಷ್ಟೆ. ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸಕ್ವಾರಿನಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯನ್ನು ಮರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದವರಿಗೇ ಎಂದರ ಉತ್ತರ ಕರ್ಣಾಟಕದವರಿಗೋ ಅಥವಾ ಕೂರ್ಗಿನವ ರಿಗೋ ಕೊಟ್ಟು ಇಂಡನ್ಜಿಗೋನ್ಯರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ದುಡ್ಡನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಂದ ಇಂದಸ್ಟ್ರಿಯನ್ನು ಮುರು ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇಂಡನ್ನಿ, ಮತ್ತು ಅಗ್ರಿಕರ್ಚರ್ ಇವೆಂದನ್ನೂ ಕಂಪ್ಲೀ ್ ಬೈಫರ್ಕೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ನರ್ಕಾರದ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜ ನೆಯ ಪರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ನಾವು ಒಂದು ತತ್ವದ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ವೆಲ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಏನು ಇರಬೇಕೆಂದರೆ ಕೆರೆಗಳ ನುತ್ತಲೂ ನರ್ಕಾರದವರೇ ಬಾವಿ ತೆಗೆದು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವ ಜನಿಕರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೋ-ಅಪ ರೆಟೀವ್ ಮೂವ್ಮೆಂಟಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಿಂದ ಬಂದ ಹಣ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೇ ಮುಟ್ಟುವ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೆಹೋದರ ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಇರುವ ರೈತನು ಒಂದು ಕಡೆ ಸಾಹುಕಾರರಿಗೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ನಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಾಲಗಾರ ನಾಗಿ ಇಕ್ಕಳಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರಿ ನಲ್ಲ ಪೂರ್ವದಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟದ ಒಂದು ಚಿತ್ರವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಚ (9)ರಲ್ಲ.

"Except for the Western Ghats which descend sharply into a narrow coastal plian, the terrain is that of a step-like tabe-land sloping eastward, varying altitudes between 1200'. and 3000 . "

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದಿಂದ ಪೂರ್ವ ಘಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಾ 3000 ಅಡಿಯಿಂದ 1,200 ಅಡಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದ ರಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ವೇಶದಲ್ಲಿ ನೆರೆಹಾವಳಿಗೆ ಬೇಕಾ ದಮ್ಮ ದುಡ್ಡನ್ನು ಬರ್ಚ ಮಾಡಿದರು. ಆದಲೂ ನಾವು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ್ಷ ಪ್ರಕ್ಷಾಪಕದ<u>ೆ</u>ಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್)

"In the maidan or flat tablelands, the annual precipitation is generally between 20 "and 40"." That is the rainfall.

ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲ ಕೆಲವು ಕಡೆ 15" ನಷ್ಟು ಮಳೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲ 20" ಗಳಷ್ಟು ಮಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ. అర్ల ವ್ಯವನಾಯ ಎನ್ನುವುದು It is a liability ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಭಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ರಾಥ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಇದೆ. ಮೈದಾನದಲ್ಲ surplus ಅಹಾರ ಜೆಳೆದು ಫಾರೆನ್ ಎಕ್ಸ್ಮೇಂಜು ವ್ಯಯಮಾಡದೆ ಇಂಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿ ನ ಬ ಹು ದು. ಮರೆನಾಡಿನಿಂದ ಫಾರೆನ್ ಎಕ್ಸ್ಟೇಂಜನ್ನು ನಾವು ನಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಪುಡ್ನ್ರಫ್ಪನ್ನು ಬೆ ಳೆ ಯು ತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಸಾಲದು. ನದಿಗಳಿಗೆ ಎದುರಿನಲ್ಲ ಅಡ್ಡ ಕಟ್ಟೆಹಾಕಿ 15" ಮಳೆಯಾಗತಕ್ಕ ರಾಯಲ ಸೀಮೆವರೆಗೂ ನದಿಗಳನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿ ಪೂರ್ವಿಕರು ನಾವು ಈಗ ಮಳೆಯ ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗೆ ನೀರನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿನ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದ ಪ್ರದೇಶ ಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಒಡಗಿಸಲು ನಣ್ಣ ಎರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಅಪಾರ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಾಬಗೆ ಮೂರು ಕೋಟ ರೂಪಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೂ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ನಮ್ಮ ರೈತರನ್ನು ವಿಶೇಷ ಸಾಲಗಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲೂ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದುಡ್ಡು ಇದೆ. ನಾರ್ವಜನಿಕರು ಆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು P.W.D. ಇರಾಣಿಯ ಮೂಲಕ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಉಪಯೋಗವಾಗಲು ದೊಡ್ಡ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿನ ಬೇಕು. ಒಂದು ದೇಶ ಮುಂದುವರಿಯ ಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಭಾಗ ವ್ಯವಸಾಯವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬನಬೇಕು. ಅವೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ 94 ಪರ್ ಸೆಂಟ್ ಜನರು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಆಹಾರವನ್ನು ಅಮರು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಯಾಂತ್ರೀಕರಣ ವ್ಯವಸಾಯದ ಮೂಲಕ ಕೇವಲ 13 ಪರ್ ಸೆಂಟ್ ಜನರು ಮಾತ್ರ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ಬೆಳೆದುದರಲ್ಲಿ ತಾವೂ ತಿಂದು ಪ್ರಪಂಚದ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳಿಗೆ ರಫ್ರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಹೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಅಹಾರ ನಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತಾವು ಪೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗನು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ ಬರಲೇಬೇಕು. ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿ ದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೊ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲ ಮಾಡ ಬೇಕಾದರೆ ನಮಗೆ ತತ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇರಬೇಕು. ನಾವು ಯಾವ ಕೆಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಇಲ್ಲ ಕೊ-ಅಪರೇಟಿವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಬರುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯರು. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅನೇಕ

ಕೆಲನಗಳಿವೆ. ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೆ**ಗೆದುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದಾದ**ರೆ ವೈಯಕ್ಕಿಕ ವಾಗಿ ಬಾವಿ ತೋಡಲು ಒಟ್ಟೊಬ್ಬನಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ೌಅದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರೇ P.W.D. ಯ ಮೂಲಕ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿ ನಾರ್ವಜನಿಕ ನೀರಾವರಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗ ವಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುವ ದುಡ್ತು ನದ್ದಿನಿಯೋಗವಾಗಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ನೂರಾರು ಜನೆ ಒಂದು ಬಾವಿ ಮೇಲೆ ಕೆಲನ ವಾಡುವ ಒಂದು ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮೈನೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಸೆಕ್ಚರ್ನೆನ್ಲು ಪಬ್ಲಕ್ ಪೆಕ್ಚರ್ ಕೈಗಾರಿಕೆ ವ ತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಜಾನ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಭೂನುಧಾರಣ ತಾನೇತಾನಾಗಿ ಬಂದಿತು. ಅದುದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಜಮಾನುಕೃವರು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಕೇವಲ ನೂರಾರು ಎಕರೆಗಳು ಇರತಕ್ಕವರ ನಂಖೈಯೂ ಕಡವು. ಕೈಗೆಸಿಕ್ಕಿದ ಹಣವನ್ನು ಯಾವೆ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಳೇ ಮೈನೂರಿನ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ public sectorಗ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತ ಇರುವುದರಿಂದ ಖಾನಗಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳವಿರು ವುದು ಕಡಮೆ. ಅಲ್ಪನ್ಬಲ್ಪ ಬಂಡವಾಳ, ಕೂರ್ಗು, ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೆಲವು ಖಾನಗಿ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇವೆ. ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ private sectorನಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಪಿನಲು ನೆರವುಕೊಟ್ಟರೆ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಮದರಾಸಿನವರಿಗೋ ಗುಜರಾತಿ ಗಳಿಗೋ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೆಲನಗಾರರನ್ನು ಆಯಾ ದೇಶಗಳಿಂದಲೇ ತರುತ್ತಾರೆ. ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಕೆಲನ **ನಿಕ್ಕುವದಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ**. ಹಿರಿಯನಾಯಕ ರಾದ ಶ್ರೀಮಾಕ್ ಹ ಚೈ (ಗೌಡರು ಸಾರಂಗಪಾಣಿ ಯವರೇ ಕೆಲಸಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ ಗಳಿಂದ ಬರುವ ಬಂಡವಾಳಗಾರರು ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲಸ ಗಾರರನ್ನೂ ವಲಸೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಒಂದು ತರಹ ಕುಷ್ಟ್ರರೋಗಸನ್ನು ತಂದಿರುವುದನ್ನೂ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ರಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಗಾಬರಿ ಯಾಗಿದೆ. ತಾತ್ಪಿಕವಾಗಿ ನಾವು ಮೈಸೂರಿನವರು. ನಾವು ಆರ್ಥಿಕ ಮುನ್ನಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್. ಇಂಡಿಯಾ ಲೀಡಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹದಿನೈದು ವರ್ಷ ಗಳಿಂದ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ. ಶಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಕ್ೇಂದ್ರದಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ನಿಕ್ಕದೆ ಮತ್ತು ನದ್ದಿನಿ ಯೋಗವಿಲ್ಲದೆ ತರೆಕೆಳಕಾಗಿವೆ. 30ನೇ ಹೇಜ್ನಲ್ಲ ಅಗ್ರಿಕಲ್ ಹಂಗೆ ಎಷ್ಟಾದರೂ ದುಡ್ತು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದಿದೆ. ಅದರೆ ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡೆಟ್ಡನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎರಡನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲ ಆಡಳಿತದಲ್ಲ ತತ್ಯದೃಷ್ಟಿಯ ಅಭಾವವಿರುವುದರಿಂದ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತಿ ರುವ ಹಣದಿಂದ ಆಗಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲನಗಳೂ ನಹ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಧಿದ್ದರೋ ಆ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲವೂ ಈಗ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನರಿಪಡಿನುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಕಪ್ಪ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ.

In formulating agricultural production programme in the III Five Year Plan the guiding consideration has been that the agricultural production should not be impeded in any manner for want of funds or other resources.

ಅಗ್ರಿಕ ರ್ ಚ ರ್ ನ ಲ್ಲ ರಿ ನೋ (ರ್ ಸ್ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಮೈನೂರು ದೇಶದ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡಿದರೆ It is really a case of the sins of the fathers visiting on the sons. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪವರ್, ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರೈವೇಟ್ ಪಕ್ಷರ್ಗೆ ಹಣವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ತೆಗೆದಿಟ್ಟರುವ ಕಾರಣಧಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ.

ಇನ್ನು ಸಿಮೆಂಟ್ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮಗೆ ಈಗ ಶೇ. 50 ರಷ್ತು ಉತ್ಪತ್ತಿ ನಹ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಹಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಈಗ ಭದ್ರಾವತಿ ಸಿಮೇಂಟ್ ಉತ್ಸಾದನೆ ಯನ್ನು expand ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಫಲವಿಲ್ಲವೆಂ**ದು** ಅದರಿಂದೇನೂ ನಾನು ಎಪ್ಪಾದರೂ ಸಿವೆಂಟ್ ಕೋಟಾ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈನೂರಿನವರಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ನಿಮೆಂಟ್ ಕೋಟಾ ವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿದರೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೂರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಅಭಾವ ಈಗ ಎಷ್ಟ್ರೋ ಪ್ಲಾನು ವಿರುತ್ತದೆ. ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಬಹಳ ಸುಲಭದಲ್ಲಿದ್ದೆ ರೆ ಎಷ್ಟ್ರೋ ನಮಗೆ ರಿಲೀಫ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನೀಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ತಾತ್ರಿಕ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ಬೇರೆ ವಿಚಾರ ಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ ಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟೋಸಾರಿ ಓದಿವ್ದೇವೆ ಅದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಇಮ್ಯಾಜನೇಷನನ್ನು ಕ್ಯಾಚ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ದೆಕ್ಷತೆ ಇರಬಹುದು. ಇದು ಸರಿಯೆಂದೂ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು ಇದರಿಂದ ರಾಭ ವಾಗುತ್ತದೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳು ತ್ರಿದ್ದರೂ ಒಂದೊಂದು ನಾರಿ ಲಾಭ ಬರುವವರೆಗೂ ಅವನಿಗೆ ನುಮ್ಮನೆ ಬಹಳ ಹೇಚಾಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. A person may be very erudite, but the main idea embodied in the plan may not catch his imagination. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಕ್ಕೆ: ನಮತಾವಾದ ನಮಾಜ ತತ್ವ ವೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಅರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ನೀವು ಕೆಲನ ಮಾಡ ಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ವಿಚಾರ. ಶ್ರೀಮಾಕ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬಹಳ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶ ಗಳಲ್ಲ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವಾಗ local people initiative ತೆಗೆದು

ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. It must be a people's plander alamond ವೀನ್ ವರ್ಕ್ ಬೇಸಿನ್ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ department ಮುಖಾಂತರ ಆ ಕೆಲನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ತೃತೀಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ವ್ಯವನಾಯದ ಜೊತೆಗೆ side by side ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಾವಿಷ೯ ಇದೆ. Additional funds to the tune of twenty to forty crores, it is possible to get from the centre. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳು ತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—We will adjourn row and meet again after half an hour.

The House adjourned for recess at Ten of the Clock and re-assembled at Thirty Minutes past Ten of the Clock.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್.....ಒಟ್ಟನಲ್ಲ ನಮ್ಮ ರಿವರ್ ವ್ಯಾಲ ಪ್ರಾಚೆಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡುಪಾಗ್ ರೀ ಹಿಂಯಂಚೇಷ೯ (Re-orientation) ಆಗ ಬೇಕು. ಉಪನದಿಗಳನ್ನು ಮೈದಾನದ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಮಳೆ ಕಡಮೆ ಬೀಳುವ ಮೈದಾನದ ದರ್ಲ್ಲೇ ಹಿಂಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಸೀನನ್ ನರ್ಲ್ಲಾಗಲೇ ಕೆರೆಗಳು 1 ಅಥವಾ 2 ನಾರಿ ಕೋಡಿ ಬೀಳುವ ಹಾಗೆ ಕೆರೆ ಅಥವಾ ಪ್ರವಾಹಗಳ ನೀರನ್ನು ಉಪನದಿಗಳ ಕಾಲುವೆಗಳಿಂದ ಮೈದಾನಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ನುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನೆರೆ ಹಾವಳಿ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೆರೆ ಹಾವಳಿಯುಂದ ಸರ್ಕಾರ ದವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಹಣ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಎಷ್ಟೇ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೂ ಜನಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದ ಉಪ ಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟರ್ ಅದುದರಿಂದ ಟಾಟ್ಕಾ ಬರ್ಲಾ ಹುಟ್ತಲೆಲ್ಲ. ಇವರೆಲ್ಲಾ ನರ್ಕಾರವೇ ಆಗಿತ್ತು ಅಂದರೆ public sectorನಲ್ಲೇ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ವ್ಯವಸಾಯಗಳು ಮುಂದುವರಿದು ಶ್ರೀ ಎಶ್ಬೇಶ್ಟ ರಯ್ಯನಂತವರು ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿಯಾಯಿತು. ಅ ದಿಶೆಯಲ್ಲೇ Public Sector ಮುಂದುವರಿಕುವ ಹಾರಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿನಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಪೊಂಟಿನಲ್ಲೂ ರಿಸರ್ಚ್ಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡ ಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಅನ್ಯಯಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉದಾಹರಣಿಯನ್ನು ಹೇಳ ಬಯನುತ್ತೇನೆ. ಈ ನಭೆಯಲ್ಲ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ನದನ್ನರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನೇಕರು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ವಾಪನು ಬರು ವುದೇ ಇಲ್ಲ, ಅಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು. ಅದೇನೋ ನಿಜ. ಶಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರಿ ಎಂದು ಒಬ್ಬರು ಇದ್ದರು. ಮೈನೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲ ಗ್ರೋರ್ಡ್ಡಮೆಡರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರ ತಂದೆ ಪ್ರೈತಿಮರಿ ನ್ಯೂರ್'ಮಾನ್ವರು. ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಹೊರದೇಶಕ್ಕೆ

(శ్రీక్రి ఎం. ద్రహ్)

ಹೋದರು. ಹೋಗುವಾಗ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ 🚡 ಕೊಂಡರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಮಾಡಿಕೊಡಲಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ವಾಪನು ಬಂದರು. ಆ ಕೆಲನಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು, ಅಂಥ ದೊಡ್ಡ ಕೆಮಿನ್ನು ಚರ್ಮ ಹದ ವಾಡುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ಈ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಚರಿಸ್ಕ್ ನಲ್ಲೂ ತರಹ ಆಗಬಾರದು. ಕೂಡ ಪ್ರೊಫೆನರ್ ಗೋಎಂದು ಒಬ್ಬರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. "I am here for the love of any subject, not for any thing else", ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶಿವಬನಪ್ಪ ಎಂಬವರು ಪೋಲೀಸ್ ಇರಾಜೆಯಲ್ಲ ಇದ್ದಾರೆ. "ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲ ಎದ್ಯಾ ವಂತರಿಗೆ ಪುರಸ್ಕಾರವಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆ ದೇಶ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಜನಾಂಗ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ ಎಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಧೋರಣೆ ಬಿಟ್ಟು ರಿನರ್ಚ್ಚೆಗೆ ಪುರಸ್ಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಪುರಸ್ಕಾರ ಕೊಡುವುದು ಎಂದರೆ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ರಿನರ್ಚ್ ಮಾಡಿದುದನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ತ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕನ ಶಿಸ್ತುಎಂದು ಹಳ್ಳಿಯ*ಲ್ಲ* ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಜನಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾ೯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ನವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಡಿಕೆ ಮರ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟೇ ದೊರ ಹಾಕಬೇಕು. ಇಷ್ಟಿಷ್ಟೇ ಅಂತರ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಆದಳಿತಪನ್ನು ಹೀಗೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಆದ್ದ ರಿಂದರೇ ಆತನ ಹೆಸರು ಇಂದಿಗೂ ಉಳಿದಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಬಹಳ serious matter. P. W. D. ಮಿನಿನ್ವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇವ್ವರು. ಪ್ರಡ್ಯಾಲ್ಡ್ ರೇಟ್ ಗಿಂತಲೂ 60 ಪರ್ನೆಂಟ್, 70 ಪರ್ನೆಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು. ಆದರೂ ಕೆಲನ ಆಗಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅರ್ಥವೇನು ? ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲನ ಹರಿನೈದು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅದು ತತ್ವಕ್ಕೆ ಎರೋಧವಾಗಿದೆ. ಹೈಆದ್ದರಿಂದ ಖೇನುವರ್ ಮೇರೆಗೆ ಕೆಲನ ಮಾಡಿಸಿ. ಶ್ರೀರ್ಮಾ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ತಮ್ಮ ಕಟ್ಮ್ ಮಾರ್ಪಕವಾಗಿ ನೂಚಿಸಿ ದ್ದಾರೆ. ತುಮಕೂರಿನ ಹತ್ತಿರ ಬೆಳ್ಳಾವೆ ಎಂದು ಇದೆ. ಅಲ್ಲ 11 ತಿಂಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕರೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶೀನ್ ವರ್ೈವೇರೆ ಕಲನೆ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಅದೇ ನಿಟ್ಟೂರು ಹೋಬಳಿ ಸೋಮನಹಳ್ಳಿಯ 1959ರಲ್ಲ ಕೆರೆಕಟ್ಟಿ ಮುಗಿಸಿದರೂ ನೀರು ನಿಲ್ಲುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಅರ್ಧ ಕೆರೆ ಏರಿಗೆ ಪಾಯವಿಲ್ಲದೆ ನೀರು ನಿಲ್ಲು ತ್ತಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ತಿ ಇದನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ನರಿಪಡಿಸಿಲ್ಲ. ಹೇಗಾದರೆ ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ನಶ್ಚ? ಆದನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಿನಬೇಕು.

Mr. DEPUTY SPEAKER .-- At this stage, I would like to know how much time the Hon'ble Member wants still.

Sri V. M. DEO .- About twenty minutes, Sir.

Mr. DEPUTY SPEAKER .- No. no. You have already taken half-an-hour. There are many more Members who are ಹೋದರು. ಯಾವ ಕೆಲನದಲ್ಲದ್ದರೋ ಅದೇ ಕೆಲಸ್ಕ್ anxious to participate in the debate. ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅಮೇರ, ಅರ್ಲೇ You may take five more minutes and ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸ್ವರಕೊಳ್ಳುತ್ತ್ವನೆ; ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು conclude. I would also wish to know ಪಾಪನು ಕೂಡುತ್ತ್ವನೆ; allow ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕ್ರಳ whether it would not be better to fix whether it would not be better to fix some time limit for each speaker; otherwise, it would be difficult to give chance to many speakers.

Sri D. PARAMESWARAFPA (Hon-

nali).—Twenty minutes.

Sri H. R. KESHAVA MURTHY (Gandasi).....It would be better to fix fifteen minutes, Sir.

Mr. DEPUTY SPEAKER .-- I think fifteen minutes would be all right so that many Hon'ble Members could take part in the debate. Sri Deo, will conclude in five minutes.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್._ಈಗ ತಾವು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾನವಾಗಬೇಕು. ಟ್ರಾಕ್ವರುಗಳನ್ನು ಹೈರ್ಪರ್ಚೇನ್ ಮೇಲೆ ಕೊಡು ತ್ತೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡ ಬೇಕು. ಯಾವೆ ತರಹ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಡ್ರೈವರ್, ಮೆಕ್ಯಾನಿಕ್ ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಎಷ್ಟು ದುಡಿಯುತ್ತದೆಯೋ ಅದರಲ್ಲೇ ಸಂಬಳ ಆಗ ಬೇಕು. ಅ ತರಹ ಕೊಡಿ. ನಾವು ಇನ್ನು ಕಪ್ಪೆ ಬಾವಿಯಲ್ಲ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಕಣ್ಣುಬಡುವಹಾಗೆ ಕಣ್ಣು*ಬ*ಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಪಂಚದ ಸೋಷಿಯ ಲಸ್ಪಿಕ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ನ ಹೇಶಗಳಲ್ಲ ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾ ರೆಂಬುವನ್ನು ನೋಡ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ rate of production ಜಾನ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ವರ್ಗಳನ್ನು ಹೈರ್ಪಪ್ಟೇನ್ ಸಿಸ್ವಂ ಮೇಲೆ ಕೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಪಂಚಾಯ್ತುಗಳಿಗೆ ಎರಡು, ಮೂರು ಎಷ್ಟು ಅಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಕೊಡಿ, ಬರಬರುತ್ತಾ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆ ಯದು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಗ್ರಾಮ ಹೇವ ಕರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಇವರಿಗೂ ಹ**ಳ್ಳಿ**ಯ ಜೀವನಕ್ಕೂ ನಂಬಂಧವೇ ಇರುಪುದಿಲ್ಲ. ಒಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ poverty and squalor ಆದ್ಯ ರಂದ ಅವರೂ ಹಳ್ಳಿಗರೊಂಡಿಗೆ ನಂಪರ್ಕ ಬೆಳೆಸಲು ಇಚ್ಛಿನು ಪ್ರದಿಲ್ಲ. ಷೇಕ್ ದಾರರು ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ತೆರಿಗೆ ವನೂಲು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ನಂಬಳ ಹಾಗೆಯೇ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿನಲು ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರು ಇಂಥಿಂಥ ಕರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇ ವೆಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದಾಗ ವನೂಲು ಮಾಡುವ ಹೊಣಿಯನ್ನು ಗ್ರಾಮಸೇವಕರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ರೆ ಹಳ್ಳಗಳಲ್ಲ ಅವರು ಜೀವಿಸುವುದು ವ್ಯರ್ಥ್

ಇನ್ನೊಂದು Animal Husbandry ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ. ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಕೋಳಗಳಿಗೆ antibiotic food ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಅದರಿಂದ ಕೋಳಗಳಿಗೆ natural resistancy ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಗಳಕಡೆ antibiotic food ನಿಕ್ಕದೇ ಹೋದರೆ ಕೋಳಿಗಳು ನತ್ತು ಹೋಗುತ್ತವೆ. `ಹಿಂದೆ ದನಗಳ ಮೇವಿಗೆ ಹುಲ್ಲಾ

ಬೆಳೆಯಲು ಎಷ್ಟೋ ಪ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಒಡೆದು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಕೆರೆಗಳನ್ನು ದುರನ್ತು ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು, ಮುನುಕಿನ ಜೋಳ ಹಾಕಿದರೆ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ದಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಯೋಜನೆ ಇರಬೇಕು.

On page 334 of the Third Plan: about community development and agriculture including minor irrigation:

" Although efforts were made in several States to prepare block plans specially in agriculture, in the main, the plans of States have been prepared indpendently of local plans. The inference to be drawn from this is that much more effort will be needed before local plans can become a distinctive stage in the initial preparation of a Five Year Plan. present context of the Third Plan as formulated, what is important is that local plans should be worked out as a means for the more effective implementation of the State Plan.

"Within the general frame work of the district plan, the block plan is intended to include all social and economic activities undertaken within the block which call for (a) planning initiated locally at the block and village levels and (b) co-ordination with the plans of various Department which are implemented within the block."

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವನಾಯ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೆಂದರೆ ಕೆಲವು ನೀತಿಗಳನ್ನನು ನರಿನಬೇಕು. 'Agricultural Seminar' ನಲ್ಲ ಏನು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತೋ ಅದನ್ನು ನರ್ಕಾರದ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡು ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದುಈಗಯಾವ ಘಟ್ಟ ದಲ್ಲಿದೆಯೆನ್ನು ಪುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು **इ** ५ ६ ५ ಯಂದ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್<u>ತೊ</u>ಂದು ಎಷಯ ಹೋಜನೆ**ಗಳ**ನ್ನು ವೇನೆಂದರೆ, ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಸುಮ್ಮನೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಟೋಫೋ ಮ್ಯಾಪ್ಗಳರುತ್ತವೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನ ಮುಂದೆ, ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಮುಂದೆ ಅವು ಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಣುವಂತೆ ಇಟ್ಟರೆ, ಎಷ್ಟೋ ಜನ plan minded ಅಗುವುದಕ್ಕವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಡಿಯಾ, ದೇಶದಲ್ಲ ಮೈಸೂರಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಕ್ಕನು ಗುಣವಾಗಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಜನ ಆ ದಾರಿ ಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತೂ ಇಂಥ ಟೋಫೋ ಮ್ಯಾಪ್ ಗಳನ್ನಿಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಆದರಲ್ಲ ಬೆಟ್ಟಗುದ್ದಗಳು, ಹೊಳೆಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಾಣಿನುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಕಚೇರಿ ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವುಗಳನ್ನಿಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟು; ಮಂತ್ರಿ ಗಳಾಗಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಗಳಾಗಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಲೇ ಬರಿಯ ಅಧಿಕಾರ ಬಲದಿಂದ ಖ್ಯಾತಿ ಗಳನುವುದಿಲ್ಲ, ದೇಶವನ್ನೂ ಮುಂದೆ ತರುವುದಿಲ್ಲ. ಜಾತ್ಯಾತೀತವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾ ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದ ಜನ ರಿಗೆ ಅಹಾರವನ್ನೊದಗಿನುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹುಡುಕಿ socialistic pattern of societyಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು. ದೇಶದಲ್ಲಿ Agricultural crisis ಬಂದಿದೆ. ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿ, ನಿಜವಾಗಿ, ಪ್ರಾಮಾ ಣಿಕವಾಗಿ ಕೆಲನ ಮಾಡುತ್ತಾನ್ನೋ, ಅವನು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲರಲ್ಲ ಇಲ್ಲದಿರಲ ಅವನಿಂದ ಹೇಶದ ಕೆಲಸ ಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ "ಆಗುತ್ತವೆ. "Socialistic pattern of society" ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳು ತತ್ಪಕ್ಕನಾಗುಣವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಂದ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲನ್ ಮಾಡಲು ಶ್ರಮಪಡುತ್ತಾ ರೆಂದು ನಂಬದ್ದೇವೆ.

Sri C.J. MUCKANNAPPA.—The Speaker has directed that the inconsistent statement made by the Minister for Education would be clarified after tea break. What has happened to it, Sir?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—That may be taken up on Monday.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ (ಯಶವಂತಪುರ).__ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಎರಡು ಮುಖ್ಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡ ಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ಟಾಮಿ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲರು ವವರಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ ಸುಮಾರು ೭೫ರಷ್ಟು ಜನ ಗ್ರಾಮಾಂ ತರಗಳಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿರುವವರು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ನಂಬಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ನಂಬಂದಪಟ್ನ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿವೆ. ನಮ್ಮ ದುರಾದೃಷ್ಟದಿಂದ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲ್ಲೂ ಭಾಷಣಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲ ವ್ಯವಸಾಯದ ಸನಬನ್ನು ನಂಬಕೊಂಡಿರುವ ಜನರ ಅರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಗೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದೆನ್ನಿನು ತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ದೇಶದಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಅಚ್ಚುಕಟ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಾಯ ಎರಡನ್ನೂ ಅವಲಂಬ ್ಈ ಎರಡು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನೂ ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ಎಷ್ಟು ಮ ಂದುವರಿಯ ಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಈಗ ನಾವು ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಅತುರದಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ದಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಅಷ್ಟು ಫಲ ದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಹಳ ದುಖಃದಿಂದ ಹೇಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಗ್ರಾಮಾಂತರದ ಜನರ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ದುಃಖ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನರ್ಕಾರ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎ. ಬೈರೇಗೌಡ)

ವುಗ ವಿದ್ಯಾವಂತನಾದಮೇಲೆ ಹ**ಳ್**ರಗಾಡಿನ ಆಭಿಮಾನಶಾಲಿಯಾಗಿ ವಿಶ್ವಾನದಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗ ಗಳೀನವೆ, ಕೇಂದ್ರೆ ಸರ್ಕಾರ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೇನಿವ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಅತುರವಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ತಮ್ಮ ಕನಬಾದ ಹಾಗೂ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವ್ಯವಸಾಯ ದಲ್ಲ ಇಂಥವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಅಭಿಮಾನವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ್ದ ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಕೆಲನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ತಂದೆಯವರು ನನಗೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಒಂದೊಂದು ಬಾರಿ, ನಾನು ವ್ಯವಸಾಯ ಕನಬನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕನಬನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಉತ್ಪನ್ನ ಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನರ್ಕಾರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನೇ ನಂಬರುವ ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಸಾಕಷ್ಟಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನಾಯಕರೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲರುವವರೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲ ನಂಚಾರ ಮಾಡುವ ಪೇಳೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಇಂಥ ಕನಬು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂದು ಇವರು ಹೇಳಿದಾಗ, ಇವರ ಮಾತಿನಲ್ಲ ವಿಶ್ವಾನವಿಟ್ನು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳ ಹಿತ್ಯೋಕ್ತಿ ಕ್ಲೇ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಕೈಬಿಟ ದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗರಾರದು. ಈಗ ಕಬ್ಬನ ಬೆಳೆ ದೇಶದಲ್ಲ ವಿಪರೀತವಾಗಿದೆ. ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಗಳಿರುವ ಕಡೆ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯುವ ರೈತರು ಕಬ್ಬನ್ನು ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ನರಬರಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದರೆ ನಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲ ಕಬ್ಬಿನಿಂದ ಬೆಲ್ಲ ಮಾಡಿ ಮಾರುವವರು ಬಹಳ ಮೆಟ್ಟಿಗೆ ಬೆರೆಗಳ ಏರು ಪೇರುಗಳಿಂದ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಋಣಮುಕ್ತರಾಗಲು ಬಹಳ ವರ್ಷ ಗಳು ಬೇಕು. ಇಂಥವರು ನೊನೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಾಹುಕಾರರಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯವ ಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲದಿದ್ದೆ ಕೆ ವ್ಯವನಾಯ ಮಾಡಲು ಆನಕ್ತಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯವ ಸಾಯಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವು ದಾದರೆ ಬೆಳೆದ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿ ಸ್ಥಿತಿಗೆತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲದೆ. ಅವರಿಗಿರುವ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು, ನಾನೂ ನಹ ವ್ಯವನಾಯ ದಲ್ಲ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಬಹಳ ನೋವುಪಡುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಕೋರಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲ ದ್ರಾಕ್ಷೆ ಬೆಳೆಯಲು ಒಳ್ಳೆಯ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಗಿಂತಲೂ ಇಲ್ಲ ಉತ್ತಮವಾದ ಈ ಬೆಳೆಗೆ ಎಂದರೆ ದ್ರಾಕ್ಷಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಜ್ಞರೂ ಮತ್ತು ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಭರವನೆಯ ಮೇಲೆ ನೂರಾರು ಎಕರೆಗಳಲ್ಲ ದ್ರಾಕ್ಷೆ ಬೆಳೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆದರೆ ದುರ್ದೈವ ದಿಂದ ಈ ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಹಕಾರ ನಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಪಾದರೂ ಸರಿಯಾದ ನಹಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ದರೂ ಕೂಡ ನಿರ್ಲಕ್ಷವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ವೈನ್ ತಯಾರಿ ನಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ದಿವನಗಳಿಂದ ಹೇಳಿದರೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದುರ ದ ಪ್ರದಿಂದಲ್ಲೋ ಏನೋ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸೆಂಟಿ ಮೆಂಟ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ವೈನ್ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡದಿರುವುದು ಬಹಳ ವಿಪಾದಕರ್ರದ್ಯಾಕ್ಷಾ ರನವು ಮಾದಕ ಪದಾರ್ಥವಲ್ಲ. ಅದು ಹಣ್ಣಿನ ರನ, ಆರೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಪೇವಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು; ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗರಾದರೂ ಈ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಟ್ಟು ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಬೆಳೆಯುವ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡಬೇಕು. ಈಗ ಅವರ ಕಷ್ಟ ವಿಷರೀತವಾಗಿದೆ. ಅವರು ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ಮುಂದು ಪರಿನಬೇಕೆ ಅಥವಾ ಬಡಬೇಕೆ ಎಂಬುದು ತೋಚದೆ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳೆದರೆ ಮಾರು ಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನೇ ನಂಬಕೊಂಡಿರುವ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ದುಷ್ಪರಿಣಾವುವಾಗುತ್ತಿದೆ; ಹಾಗಾಗಬಾರದು. ಹೀಗೆಯೇ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇತರ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ.

ಈರುಳ್ಳಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ರೈತರಿಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಸಹ ಹುಟ್ಟುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ದಾನ್ಯಾನಿದುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ಇಟ್ಟರೆ ಕಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಇಲಾಖೆ ಯವರು ಇಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುಬೇಕು ಎಂದು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ವ್ಯವನಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡ ಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ಸಾಲಗಾರರಾಗುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ವೃವಸಾಯವನ್ನೇ ಮಾಡಬಾರದೆಂಬ ಮನೋಭಾವನೆ ಅವರಲ್ಲ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಅನುಕೂಲಸ್ಥರು ಕೆಲವರು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಣಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಅವರ ವ್ಯವಸಾಯದ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಲುಕ್ಸಾನು ಕಂಡುಬಂದು ಕೈಬಡು ತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳಿವೆ. ತುವುಕೂರು ರನ್ನೆಯ ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಮೈಲಯ ಬಳಿ ಕಿರ್ಲೋ ನ್ಯರ್ ಕಂಪೆನಿಯವರು ನೂರು ಎಕರೆಗಳ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲ ವ್ಯವನಾಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರು ಬಹಳ ಬುದ್ದಿವಂತರು, ಕೈಗಾರಿಕಾ ತಜ್ಞರು. ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ವ್ಯವನಾಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಅವರು ಅದು ಲಾಭದಾಯಕವಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಗಳಿಂದ ಅರಿತು ತಮ್ಮ ಎನ್ವೇಟನ್ನು ಮಾರಿ ವ್ಯವ ಸಾಯವನ್ನು ಬಟ್ಟುಬಟ್ಟರು. ಪುಣ್ಯವಂತರಾದ ರೈತರೇ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಇತರರ ಗತಿ ಯೇನು? ಬಡವರು ಮಾತ್ರ ವ್ಯವಸಾಯ ಬಟ್ಟು ಹೋಗಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದವರು ಮಾತ್ರ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಕೊಂಡು ನೆರಳುತ್ತಿ ದ್ದಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಾಬನಲ್ಲಿ ಆದಾಯವಿದೆ ಯೆಂದು ಹೇಳಲು ನನಗಂತೂ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ಕನಬು ರಾಭದಾಯಕವಾಗಿದ್ದರೆ ಇದರಲ್ಲ ನಿರತರಾಗಿದ್ದವರು ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರ ಲಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣಿಗೆ ಈಚೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಎಹ ನಲ್ ಕಮಿಾಷನರು ಹದಿನೈದು ಜನ ಸಬ್ರಿಜಿಸ್ಕ್ವಾರರ ನೇಮಕಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕರೆದಾಗ ೫೦೦ ಅರ್ಜಿ

ಗಳು ಬಂದುವು. ಪದವೀಧರರೂ ನಹ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿ ದ್ದರು. ದಿನಗಳುಗಟ್ಟಲೆ ಈ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಕಾಠಿ ದ್ದರೂ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವವರು ಅದನ್ನು ಬಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬ ದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ತಿಳಿದು, ತಕ್ಕ ಅನ್ಯಕೂಲ ಕಲ್ಪನದೆ ಬರೀ ಬಾಯಿ ಮಾತಿನಲ್ಲ More Food'' ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ವ್ಯವ ತಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವನ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡ ಬೇಕಾದ್ದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ. ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲ ಹೇಗೆ ವ್ಯವ ನಾಯದ ಉತ್ಪನ್ನ ಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದಾ ರೆಂಬು ದನ್ನು ನೋಡಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲ ನಹಕಾರ ನಂಘ ಗಳಿಗೆ, ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ, ಪಶುಪಾಲನೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದನ್ನು ಅನುಷ್ಥಾ ನಕ್ಕೆ ತರಪೀಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಹಾಯ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಇವರ ಕೈಕೆಳಗಿನ ಇತರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ವಾದ ಸಂಬಂಧ, ಒಳ್ಳೆಯ ರಿರೇಷ೯ಪಿಪ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಇದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಎರಡನೆಯ ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಹೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವೃವಸಾಯಾಭವೃದ್ಧಿಗೆ ಮತ್ತು ಪಶಾ ಪಾಲನೆಗೆ ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲ ವನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಬಾರದು. ಇಲಾಖೆಯವರು, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗ್ರಾಮಾಂತರ vak ಕಡೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹೋಗಿ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ, ಯೋಜನೆ ಪ್ರಕಾರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾ ರೆಯೆ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಈಗ ಈ ರೀತಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಧೃಡವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವನ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಕೊಲ್ಮನ್ ರವರ ಹೆ ರನ್ನು ನ್ನರಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ವಿನಾ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ ಇದು ಬಹಳ ದುರ್ದೈವದ ನಂಗತಿ; ಹೀಗಾಗಬಾರದು. ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲವಿರಬಾರದು. ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ರೈತರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾನದಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕು. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಿಬೇಗ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಧಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು. ಈ ದಿವನ ಜನರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಸಿದರೆ ಸಾಕು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರಬಾರದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಮಧುರ ಬಾಂಧವ್ಯ ಬೆಳೆನಬೇಕು.

ಹಾಗೆಯೇ ಹಣ್ಣು ಗಾರಿಕೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲ ಹೇಳುವು ದಾದರೆ ದೊಡ್ಡ ಹೊಡ್ಡ ನಗರಗಳ ಸುತ್ತು ಮುತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಣ್ಣನ್ನು, ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯ ಬಹುದು. ಈ ದಿವನ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕೊರತೆಯೇ ನಿದೆ ಅದನ್ನು ನರಿದೂಗಿಸಲು ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಇದ ಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯವನಾಯದ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಹಾರ್ಚಿ ಕಲ್ಟ ರರ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾಡಿದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬೆಳೆಯಲು ಅವಕಾಶವಾಗ ಶ್ವದೆ. ಅರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಯಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡ

ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಹಾರದ ಅಭಾವ ಹೋಗರಾಡಿಸಬಹುದು. ಹೊರದೇಶದಿಂದ ಅಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ನಾಲದೆಂದು ತರಿನುವುದನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. **ಅದುದರಿ**ಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು.

11 A.M.

ಆದರೂ, ಹೆಚ್ಚಿನದೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಪಶುಪಾಲನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲ ಕ್ಷೀಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಮೊದಲ ನಿಂದಲೂ ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಅಭಿಸ್ರಾಯಕ್ಕೂ ವೃತ್ಯಾನ ಬಂದಿರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಹಾಲನ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಜನರು mixed breed ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಅನುಕೊಲ ವೆಂದು ಭಾವನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ತಜ್ಞರು mixed breed ನಿಂದ ಮುಂದಿನ ತಳಿ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾಲ ಇರುವ ತಿಳಿಯನ್ನು upgrade ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುತ್ತಲೂ ಹಾಲನ ತಳಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಿಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಯೇ ಹಿಂದಿ ನಿಂದಲೂ ಇರುವ ಉತ್ತಮ ತಳಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ, ಹಳ್ಳಕಾರು ಮತ್ತು ಅಮೃತ ಮಹರ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈಗ ನಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಯಂತ್ರ ಸಲಕರಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಾವು ನಂಬಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡು ವಂತಿಲ್ಲ. ಅದರ ಒಂದು ನಣ್ಣ ಭಾಗ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಯಿತೆಂದರೆ ಅದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸೋಣವೆಂದರೆ ನುಲಭವಾಗಿ ಸಾಮಾನುಗಳು ನಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಕಂಪೆನಿಯವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ನರಿಪಡಿನುವಂತೆ ಹೇಳಲು ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾವ್ ರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ನೀವಿಟ್ಟರುವ Agricultural Engineering ಶಕ್ಷ೯ ಏಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿ ದ್ದೀರೋ ಕಾಣೆ. ದೊಡ್ಡ ಬಲ್ಡಂಗ್ ಕಟ್ಟಕೊಂಡು ಅಷ್ಟೋದು ನಮ್ಮ ಹಣ ಬರ್ಚುಮಾಡಿ ಇಂಥ ವರ್ಕ್ ಷಾಪ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೇನು ಪ್ರಯೋಜನ! ರೈತರ ಟ್ರಾಕ್ಟರು ಕೆಟ್ಟುಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಕೊಡು ವುದಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಕಂಪೆನಿಯವರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರು ಕೇಳಿದಷ್ಟು ರಿಪೇರಿ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನೋ ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವೆಲ್ಲಾ ಬರೀ ಪುಸ್ತಕದ ಸ್ಟೀಮುಗಳಾಗಿವೆಯೇ ಹೊರತು ಜನರಿಗೆ ನೂ ಈ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲ ಖೆಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪಶು ನಂಪತ್ತನ್ನು ಬೆಳನಲೇ ಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಪರ ದೇಶದ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿ ಕೊಂಡು ನಾವು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಕಾರು ಮತ್ತು ಅವೃತ ಮಹರ್ ತಳಿಗಳನ್ನು ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಅಮೇಲೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಹಾಲನ ತಳಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಪೌಲ್ಟ್ರ (ಕೋಳ ಸಾಕಾಣಿಕೆ) ವಿಚಾರ ಹೇಳುವು ದಾದರೆ, ಇದೀಗ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಅಂದರೆ ಹೆಸರುಘಟ್ಟದ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎ. ಬೈರೇಗೌಡ)

ಫಾರಂ ಬಹಳ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಿತ್ತೋ ಈಗಲೂ ಅಪ್ಪೇ ಇದೆ. ಈಚೆಗೆ ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ಸಾವಿರ ಹಕ್ಕಿಗಳಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅಗಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಶಕ್ಕಂತೆ ನಿಬ್ಬಂದಿ ಜಾನ್ತಿಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಪೌಟ್ರಯನ್ನೇ ಆಗಲಿ, ವಿಗ್ಗರಿಯನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಅದನ್ನೇ ನಂಬ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರೆ ಅವನು ನಾಶವಾಗುತ್ತಾನೆ, ಅಷ್ಟೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರಿನರ್ಚ್ ವಿಧಾನವನ್ನು ಕಾಯಿಲೆಗಳನ್ನು ತಡೆ ಟ್ಟ್ರೌವಪ್ಪು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲ ಏನೋ ದೈವ ಪಶಾತ್ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ತಜ್ಞರು ಕೋಳಿಗೆ ರೋಗವನ್ನು ಬ ರು ವ ಕೊಕ್ಕರೆ ಕಂಡುಹಿಡಿದರು. ಅಂಗೆ ಕೃಷ್ಣರಾಗಿರಬೇಕು. ಈಚೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯ ರೋಗ ಬಂದಿದೆ. ಅದೃ ರಿಂದ ಈ ಪ್ರಾಣ್ಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಹಾರ ಔಷಧಿ ಗಳನ್ನು ಒದಗಿ ಸುವ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಜನರಿಗೆ ಪೌಲ್ನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ಟಾಕನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಟರಲ್ ಕಾಲೇಜು ವೆಟರಿನರಿ ಕಾಲೇಜು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ. ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲರುವ ಪ್ರದೇಶ ಕೂಡ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆನುವುದು ಅವಶ್ಯಕ್ತ ಈಗೇನು ನರ್ಕಾರದವರು ರೂರಲ್ ಯೂನಿವರ್ನಿಟಯೆಂದು ಸ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿ ದ್ವರೋ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ "ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಬಡಾವಣಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬಹ ದಾಗಿದೆ. "ಈಗ ಈ ಕಾಲೇಜು ಗಳ ಮುಂಭಾಗದ ಜಾಗವನ್ನು ಖಾನಗಿ ಜನರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು (Private and Trust Board ನವರು) ಅಲ್ಲಿ ಸೈಟ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡದೆ ಈ ಜಾಗವನ್ನು ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಉಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಡೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ವಿಷಯ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ **ಅಧಿ**ಾರಿ ಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಮಂದಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರವೋಷನ್ ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ರಿಟ್ ಪಾಕಲು ಕೂಡ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಸ್ಥಾನ ಮಾನಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದರಲ್ಲೇ ನಿರತರಾದರೆ ಇನ್ನು ಯಾಪರೀತಿ ಇವರು ಸಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಕೆಲನ -ಮಾಡಿಯಾರು ! ಇದನ್ನು ಮನಗಂಡು ಇಲಾಖಾ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಜವಾಬ್ವಾರಿಯಂದ **ಎ**ರ್ದಾಕ್ಷಣ್ಯವಾಗಿ **ಮತ್ತು** ನಿಷ್ಟಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸುವಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವವ ರೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮವರು, ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರೆಂಬ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ತಾಳಿ ಕಾಲೇಜಿನ ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯ ಅಭವದ್ದಿಗೆ ಯಾವ ಎಡರುತೊಡರುಗಳೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದವೇರೆ ಹೆಚ್ಚೆಗೆ ಜನ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲ ಇನ್ನು 50 ವರ್ಷ ಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಅರ್ದಭಾಗದಷ್ಟು ಜನ ರಾದರೂ ವವಸಾಯವನ್ನು ಬಟ್ಟು ಕೈಗಾರಿಕೋ ಧ್ಯಮಿಗಳಾಗದಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಮೋಕ್ಷವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಯ ರೆಗೂ ಈ ಬಾಬನ್ನು ಸುಭದ್ರವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಈಗು ಗಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ (ಚಳ್ಳಕೆರೆ)...ಸ್ಟಾಮಿ, ವ್ಯವಸಾಯವೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲ ಅಹಾರದ ಅಭಾವ, ಕೊರತೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ಇಷ್ಟು ದಿವಸವಾದರೂ ಸ್ವಾವ ಲಂಬನೆಯಾಗಿಲ್ಲವೆ ದರೆ, ಸಮ್ಮ ಗುರಿಯಲ್ಲ ಎಪ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಫಲರಾಗಿದ್ದೇವೆಂಬುದು ವಿಶದವಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೬೦-೬೧ರ ವೇಳೆಗೆ ಅಂದರೆ, ಮೊದಲನೆಯ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಯುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ನಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲ ಅಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯರುತ್ತದೆ, ಅಹಾರದ್ದ ಅಭಾವವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅಂಕಿ ಅ:ಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ೧೯೬೦-೬೧ರ ಅಖೈರಿನಲ್ಲ ಮೊದೆ ಲದ್ದ ಕ್ಕಿಂತಲೂ $3\frac{1}{2}$ ಸಾವಿರ ಟEಗಳಷ್ಟು ಅಹಾರದ ಉತ್ತಾದನೆಯಲ್ಲ ಕಡಮೆಯಾಯಿತು, ಹಿಂದೆ 41 ಸಾವಿರ ಟ೯ಗಳಪ್ಪಿರುವಾಗ ೧೯೬೦-೬೧-ರ್ಲಿ ಆಗಿರು ವುದು ಕೇವಲ 381 ಸಾವಿರ ಟ೯ಗಳು. ಈ ರೀತಿ ಯರುವಾಗ, ನ- ಫ ಹಾಕುತ್ತಿ ರುವ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರೈಗತಮಾಡುವ ರೀತಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸಫಲತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ, ಎಲ್ಲಯವರೆಗೆ ಗುರಿ ಮುಟ್ಟದ್ದೇವೆಂಬದನ್ನು ಈ ಸಭೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲ ವ್ಯವ ಸಾಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲ ನ್ಯಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ತೊಡರುಗಳೇನೆಂಬದನ್ನು ಈ ನಥೆ ಗಮುನುವುದು ಮುಖ್ಯ. ನಮ್ಮಲ್ಲ ಇಂದಿಗೂ ಹಿಂದಿನ ಮಾದರಿಯಲ್ಲೇ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಯಾಂತ್ರಿಕ ಆರ್ಥರದವೇಲೆ ನಡೆಸ ದಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದೇವೆನ ಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರೈತಡು ยลาสอสมอัเวล ออดสาสตุอิศษลัง อังเห ಲಾಡಿನಬೇಕಾದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲ ಮಾದರಿ ವ್ಯವನಾಯದ ಫಾರಂಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನ್ಯಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಮಾದರಿ ಫಾರಂಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸಿ ರೈತರಿಗೆ ತೋರಿಸಿದರೆ, ರೈತರಿಗೆ, ತಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪದ್ಧತಿಗಿಂತಲೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಫಾರಮ್ಮಿನಲ್ಲ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪದ್ಧತಿ ನರಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತು ಪಡಿಸಿದರೆ, ಅವರು ತಾವೇತಾವಾಗಿ ಅದೇರೀತಿಯಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದ ರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದಾದರೂ ಫಾ-ಂ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನರ್ಕಾರ ದವರಿಗೆ ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲ ವ್ಯವಸಾಯದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ Intensive Methodನ್ನು ಅನುಸಂಸಲು ಸರಿಯಾದ ಅನುಕೂಲಗಳಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಗೊಬ್ಬರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕೊರತೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹೊಸ ಮಾದರಿಯ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹೊಸ ಮಾದರಿಯ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ರೈತರು ಪ್ರಗತಿ ಮನೋಭಾವನೆ ಉಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲ ನೀಮೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಇಲಾಕೆ ಯವರು ಒದಗಿಸುತ್ತದ್ದರು. ಈಗ ಆ ನೀತಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆಮಾಡಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸಬೆೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಕಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ

ತಮ್ಮ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ? ನಹ ಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಸೀಮೆ ಗೊಬ್ಬರ ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೆಮಿ ನಾರ್ಗಳಲ್ಲೂ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ನಿರ್ಣಯಗಳ ಮುಖಾಂತರವೇ ಎಷ್ಟ್ರೇಧಫ ತಮಗೆ ಹೇಳಿದರೂ ತಾವು ಕಿವಿಗೊಡವೆ. ರೈತರ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ವಿಪಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರೇ ಬೆನ್ನು ಮೂಳೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು, ಅವರು ಕೇಳುವ ಒಂದು ಮಾತನ್ನೂ ನಡೆಸಿಕೊಡದಿರುವುದೆಂದರೆ ಏನು ಹೇಳೋಣ! ಆದ್ದರಿಂದ ನಹಕಾರ ನಂಘಗಳು ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ಕರಾಗುವ ವರೆಗೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲದ್ದಂಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕವೇ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಇತರ ರಾನಾಯನಿಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಒದಗಿನಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಬೀಜದ ವಿಷಯದಲ್ಲ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಬಿತ್ತುವ ಕಾಲದಲ್ಲ ಬೀಜ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಬಿತ್ತುವ ಕಾಲ ಕಳೆದ ಮೇರೆ ಬೀಜವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರ. ಬೀಜಗಳ ಹಂಡುವಿಕೆಯನ್ನು ನಹಕಾರ ನಂಹುಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ನಹಕಾರ ನಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಜಗಳು ಸ್ವಾಕು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ನಾಕಷ್ಟು ಹಣ ವಿರುವದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ನರಿಯಾದ ಬೀಜಗಳು ನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕು.

ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಸೈಂಟಿಫಿಕ್ ಆಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಈಗ ವ್ಯವಸಾಯುವ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಒಂದೆರಡು ಅಗ್ರಿಕಲ್ ಚರು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಕಾರೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಓದಲಕ್ಕೆ ಬರುವವರಿಂದ ಒಂದು ರೀತಿಯ ನರ್ವಿನ್ಸು ಅಂಡರ್ಟೇಕಿಂಗನ್ನು ... ಎಂದರೆ ಈ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ಪಾಸಾದಮೇಲೆ ತನ್ನ ಸ್ಪಂತ ಜಮೀನಿನ ಕಲನದ ಮೇಲೆಯೇ ನಿಲ್ಲುತ್ತೇನೆ. ಎಂಬ ಅಂಡರ್'ಟೇಕಿಂಗ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಜಮೀನನ್ನು ಉತ್ತವಾರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಬಹುದು. ಜಮೀನುಳ್ಳವರಿಗೆ, ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನ ಮೇರೆ ವ್ರವನಾ ಯದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡ ಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ವ್ಯವ ಸಾಯ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಕಲ್ಪರು ವ್ಯವನಾಯ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಿರುವ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲನ ನೀಟುಗಳನ್ನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚುವಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಾದಕರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ವ್ಯವನಾಯದ ಕಾರೇಜುಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಅದು ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ಟ್ರಾಫ್ ವಿಚಾರ. ಬಾಕಿ ಎಜುಕೇಷನಲ್ ಇನ್ಸ್ಟ್ ಟಟ್ಯೂ ಪನ್ನು ಗಳಲ್ಲರುವಂತ ಇಲ್ಲಯೂ ಲಕ್ಕ್ವರರು ಗಳರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಕಡಮೆ ನಂಬಳ ಪಡೆಯುತಿ ದ್ದಾರೆ. ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೊಳಪಟ್ಟ ಕಾಲೇಜಗಳಲ್ಲಿನ ಲೆಕ್ಟರರುಗಳಿಗೆ ೨೫೦ ರೂಪಾಯು ಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಅಗ್ಗಿ ಕಲ್ಚರು ಕಾಲೇಜಿನ ಲೆಕ್ಚರರುಗಳಿಗೆ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿ ನಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರೊಫೆನರುಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ೪೫೦ ಕೊಡ**ು**ತ್ತಾರೆ చస్ ೨೫೦ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ತಾರತಮ್ಯವೇಕೆ ! ಅಗ್ರಿಕರ್ಚರು ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಪದ್ಮತಿಯಲ್ಲವೇ? ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಅಗ್ರಿಕರ್ಚರ್ ಕಾರೇಜುಗಳಲ್ಲ ಪದವೀ ಧರರಾದಮೇಲೆ ಈ ವ್ಯವಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾನ ಮಾಡಲು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಗಳಿಗೆ ಹೋಗ ಸೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಈಗ ಅನುಕೂಲಗಳಲ್ಲ. ಪೋನ್ಟು ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ಸ್ ಕೋರ್ನು ಎಂದರೆ ಸ್ನಾತೆ ಕೋತ್ತರ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅಪಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣವಾದ ವ್ಯವನಾಯಕ್ಕೆ ಡೆಲ್ಲ ಮತ್ತಿತರ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಈಗ ಈ ತರಹದ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ನಮ್ಮ ಕಾರೇಜಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಯೂ ಕೂಡ ಪೋನ್ಟು ಗ್ರಾಜುಯೇಟು ಕೋರ್ನುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಕೇಳ ತ್ರೇನೆ. ಪೋನ್ಟು ಗ್ರಾಜುಯೇಟು ಕೋರ್ನುಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಯೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

agriculture is gambling Indian against monsoons ಈ ರೀತಿ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಗಳಲ್ಲ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮಳೆಯ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಸ್ಟ್ರೋರು ಪಾಡಲು ಅಪಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ನಾಯಲ್ ಕನ್ ರ್ನಪ್ರೆಷನ್ನು (Soil Conservations) ವಾಡುವುದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ **ಎೀರನ್ನು ನ**ರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈರೀತಿ ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ಆ ನೀರನ್ನು ಸ್ವಾಕು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಲ್ಯಾಂಡು ಇಂಪ್ರೂಪ್ ಮೆಂಟು ಆಕ್ಟ್ರಾಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಚೇಗನೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಚೇಕು. ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್ ಸರ್ ವೇಷನ್, ಅಫ್ರೇರೆಸ್ಟೇಷನ್, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಹ ಆಫೀನರುಗಳನ್ನು ವೇರಕಳಗೆ ಹಾಕುವ ಪದ್ಧತಿ ಬಂದಿವೆ. ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲನ ಮಾಡಿದ ಇಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳನ್ನು ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಮಾಡುವಾಗ ಮೇಲೆಕ್ಕಳಗೆ ಹಾಕಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಈರೀತಿ ಮೇಲೆಕೆಳಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲ ಅತ್ಯಪ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿ ನರಕಾರದ ಕೆಲನ ಹದಗೆಡುತ್ತದೆ. ಯಾವಾ ಗಲೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತೃಪ್ತಿ ಕರವಾಗಿರಬೇಕಾವರೆ, ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯಪಾಗಿ ದೊರಕಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯ ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ಬಿ. ನಾಯ್ಡು ಎನ್ನುವವರು ವ್ಯವಸಾಸುವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲ - ಹಿಂದೆ ಮುತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀರ್ಮಾ ರಾಚಯ್ಯನವರ ಗಮನಕ್ಕೂ ಅವರ ವಿಚಾರತಂದಿದ್ದೆ. ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ (ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಡೆಯ್ಯ (ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಶಾಣಿಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು). —ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಬಿ. ನಾಯ್ಡು ಎನ್ನು ವವರನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಬ. ಎಲ್ಲ್ ಗೌಡ.—ಏತಕ್ಕೋನರ ಆ ರೀತಿ ಆಯಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ.

ನಾನು ಓದುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲ ತೃಪ್ಪಿಕರವಾಗಿ
ಲ್ಯಾಬರೇಟರಿ ಎಕ್ಚಪ್ಪುಮಿಂಟು ಈ ಕಾರೇಜಿನಲ್ಲ ಇತ್ತು.
ನಾನೂ ನಹ ಓದಿದ್ದೆ. ಈ ನವ ಕರ್ನಾಟಕ ಉದಯ
ವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನೆ
ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈಗ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಏನಿತ್ತೋ
ಆದಕ್ಕಿಂತ ಕೊಂಚ ಎಂದರೆ ಶೇಕಡಾ ಐದರಷ್ಟು
ಪ್ರಗತಿ ಲ್ಯಾಬೊರೇಟರಿ ಎಕ್ಟೆಪ್ ಮೆಂಟುಗಳಿಗಾಗಿ ಇನ್ನೂ
ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿನಬೇಕೆಂದು ನಾನು
ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೀಸರ್ಚು ಸ್ಟೇಷ್ಟ್ರೆಗಳು ಎಂದರೆ ಸಂಶೋಧನಾಲಯಗಳು ಬಹಳ ಕಡವು. ವ್ಯವಸಾಯ ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ (ಶ್ಯೀ ಬಿ. ಎರ್. ಗೌಡ)

ಅಹಾರವನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ಒದಗಿನಬೇಕಾದರೆ, ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ರಾಪ್ರವೈನು, ಡಿವಿಜನ್ನು ವೈನು ಆಗಿ ಎಕ್ಸ್ ಪರಿಮೆಂಟರ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನು ಗಳಾಗ ಬೇಕು. ಒಂದೊಂದು ಸ್ಟೇಷನ್ನ ನಲ್ಲಿಯೂ ಬಂದ ತಿಳಿ ವಳಿಕೆಯನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ಕ್ರಾಪ್ ಫೇಲ್ಯೂರು ಅಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನು ವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈಗ ಜನಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲ ಇದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನೆ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯ ಸ್ಟೇಷನ್ನು ಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆ ಗೊಂದರಂತೆ ಸ್ಟೇಷನ್ನು ಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯ ಬೇಕು. ಇದರ ಪ್ರಯೋಗ ವನ್ನು ಜನರೂ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಬುಲ್ಡೋಜರು ಮತ್ತು ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರು ಸ್ಕೀಮುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನರಕಾಶ ವಿಫಲವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾಚಿಕೆ ಪಡತಕ್ಕ ಸ್ಕೀಮಾಗಿವೆ. ರೈತರಿಗಾಗಿ ನಾಲವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಇಪ್ಪತ್ತು ನಾವಿರದಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಅದರೆ ಇದರ ಬೆಲೆ ಈಗ ನುಮಾರು 29,000 ಎಷ್ಟಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇದನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹಣ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಜಾಲಗೆ ತರಬೇಕು.

ಪಶು ನಂಗೋಪನದ ವಿಚಾರದಲ್ಲ ಹೇಳುವಾಗ ಈಗೇನೋ ವೆಟರ್ನರಿ ಕಾಲೇಜಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲ ಅಡ್ಮಿಷನ್ಸು ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಿದೆ. ಅದರಂತೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೊಂದು ವೆಟರ್ನರಿ ಕಾಲೇಜನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ಓದುವವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಹಾಲಿನ ನರಬರಾಜು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪಟ್ಟಣ ಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿ ರ್ದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ದೇಶದ ಇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ರವೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲರುವ ಜನಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲ Milk Co-operative Societies ಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು. ಹಾಲು ಕರೆಯುವ ರಾ ುಗಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಲು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ತಳಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿವಾಡುವ ಯೋಜನೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೇನನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. Scrub Bulls Castration Scheme ఎందు ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದೆ; ಆದರೆ ಆದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ತಳಿಯ ಅಭಿ ವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲು ಆರ್ಟಿಫಿಷಿಯಲ್ ಇನ್-ಸೆಮಿನೇಷನ್ ಬಹುಮುಖ್ಯ. ಅರೀತಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತಳಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನ ರೈತ ರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಈ ತರಹದ ಯೋಜನೆ ಗಳನ್ನು Re-vitalise ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡ:ತ್ರೇನೆ. ಪಶುಪಾಲನೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎಂದರೆ fodder. ಇದನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ neglect ಮಾಡಿದೆ. ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. Fodderನ್ನು ನಪ್ಲೈ ಮಾಡತಕ್ಕ ಗ್ರೋಮಾಳಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಾಗು ವಳಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ forestನ್ನು ಕೂಡ ರಿಲೀಸುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಇರುವು

ದರಿಂದ ಹುಲ್ಲಿನ ಅಭಾವ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊನ ಹೊನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಬೆಳೆನುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದಿನೆಯಲ್ಲ ಯೋಜನೆ ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಕಡಮೆ. ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲ ಬೆಳೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಹುಲ್ಲನ್ನೂ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಯೋಜನೆಗಳಂತೆ ಇದೂ ಬಹು ಮಹತ್ವವಾದುದು, ಇದಕ್ಕೋನ್ಯರ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲ ಡೆಮಾನ್ ಸ್ಟ್ರೇಷ್ಮ ಸೈಟುಗಳನು ಮಾಡಬೇಕು. ೩

ಇನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಡಿಪ್ಲೊಮೋ ಪಡೆದಿರತಕ್ಕವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಣ್ಣ ವಿಚ್ಛಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ವ್ಯವನಾಯದಲ್ಲಿ ಡಿಪ್ಲೊಮೋ ಪಡೆದಿರಕ್ಕವರನ್ನು ಈಗ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ವಿದ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಎರವಲು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ವ್ಯವ ಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೇ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಎರ್. ಎ. ಜಿ. ಡಿಪ್ಲೊಮೋ ಹೋಲ್ಡರುಗಳಿಗೆ ಆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೀನು ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಅದೇ ನಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲನಮಾಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು • ಜಾಗ್ರ ಕೆಯಾಗಿ ಈ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಈ ವ್ಯವಸಾಯ ದಲ್ಲ ಡಿಪ್ಲೊಮ್ ಪಡೆದಿರತಕ್ಕವರು ಎಲ್ಲೇ ಕೆಲನ ಮಾಡುತ್ತಿರಲ ಅವರುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ನಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳಿರಬೇಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯ. ಈ ದಿವನ ಇಂಥ ಒಂದು ನಿಯಮ-ನೀತಿಗಳಲ್ಲದಿರುವದರಿಂದ ಕೆಲನ ಕಾರ್ಯಗಳು ನರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅತೃಪ್ತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾದ ನಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳಿರ ಎಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪನಿಕೊಟ್ಟದುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಡಿ. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ (ಬ್ರಹ್ಮಾವರ್).—
ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟರತಕ್ಕೆ ಬೇಡಿಕೆ
ಗಳಲ್ಲ ನಾನು ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ಪಶಃನಂಗೋಪನ
ಬೇಡಿಕೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈ
ನಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಎಲ್ಲ ದೇಶಗೆಳಲ್ಲರತಕ್ಕ ಕೃಷಿಗಾರರನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲ ರತಕ್ಕಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಕೃಷಿಗಾರರ ನಂಪ್ಯೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲ ಈ ಕೃಷಿಗಾರ ಜನಗಳಿಗಿರತಕ್ಕಷ್ಟು ಕಷ್ಟಗಳು ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕೃಷಿಗಾರರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 90 ರಷ್ಟು ಜನಕ್ಕಿಂತ ಜಾನ್ತಿಯಾಗಿ ನಾಲಗಾರರಿದ್ದಾರೆ. ಆವರು ಕೋ-ಅಪರೇಟಿಡ್ ನೊನೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಸಾಲವನ್ನು ನಹ ವಾಪನ್ಸು ಕೊಡಲು ಅವರಿಗೆ ನಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಅವರು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಮಾರೈಟ್ ಸಿಕ್ಕಜೆ ಅವರ ಜೀವನ–ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ.

ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ನಾನು ನೂಚಿನಬೇಕಾಗಿರುವುದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲ ಸಾಯರ' ಟೆಸ್ಜ್ ನ್ನು ಮಾಡಿ ಯಾವ ಮಣ್ಣಿ ನಲ್ಲಿ ಏನು ಬೆಳೆ ಇಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಆದರಂತ ಬೆಳೆ ಇಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಳೆ ಬರು ತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವನ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ

ಸಾಯಲ್ ಟೆನ್ನನ್ನು ಕೇವಲ ಕೆಲವೊಂದು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ದೇಶದಾದ್ಯಂತವೂ ಉತ್ತಮ ಫಲತಾಂಶ ಸಿಕ್ಕಲಾರದು. ಅದುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲರ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲೂ ಈ ಸಾಯಲ್ ಟೆನ್ನ್ ನ್ನು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪನಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲರತಕ್ಕ ಮಣ್ಣನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲು ಜಿಲ್ಲೆಗೊಂದು ನಾಯಿಲ್ ಟೆಸ್ಟ್ ಕೇಂದ್ರ ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ನನ್ನ ನಲಹೆ ಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮುಂದೆ ಇಡಲಚ್ಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಆ ಸಾಯರ್ ಎರೋಜ೯ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲೂ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಸಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಲಿನಾಡು ಪ್ರವೇಶದಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶ ದಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾಳೆ ಬೀಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿ ನ್ಲ್ಲಿರತಕ್ಕೆ ಸಾರವೆಲ್ಲ ನಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ತೊಂದರೆಯುಂದ ಕೃಷಿ ಗಾರರು ಜಮಾನುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಲ ಈ ಸಾಯಲ್ ಎರೋಷನ್ತಿನಿಂದ ಭೂಮಿ ನಿಸ್ಸಾರವಾಗಿ **ಸರಿ**ಖಾಗಿ ಅಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಒಂದು ಉಪಾಯವನ್ನು ನರ್ಕಾರದವರು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲೇಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಉಪಾಯವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದೆ. ಈ ಸಾಯಿಲ್ ಎರೋಷನ್ನನ್ನು ತಪ್ಪಿ ಸಿದರೆ ಆಗ ಇಲ್ಲ ಉತ್ತಮ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಕೃಷಿಗಾರರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲವಾಗ ಸಹುದು. ಎಲ್ಲಯವರೆಗೆ ನಾವು ಈ ನಾಯಲ್ ಎರೋಪನ್ಮನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಅಥವಾ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲನ್ನೇ ಅಲ್ಲಿಯ ತನಕ ನಮ್ಮಲ್ಲ ಉತ್ತಮೆ ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯುವು ದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲ ಕೂಡಲೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಒಂದು ನಲಹೆ ಇದೆ.

ಇನ್ನು ವ್ಯವನಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ-ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಮದ್ರಾನ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಾಗ ಆ ನರ್ಕಾರ ದವರು ಎಕರೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಐದು ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಈ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಭಾರ್ಜು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಗ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಎಸ್ಟ್ರೋ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಭಾರ್ಜನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿರು ವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯಲು ನರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದಿವನ ನಾವು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ದವನಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ತರಿನುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗು ತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದರಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೃಷಿಗಾರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನಹಾಯ ನೀಡಿದರೆ ಇಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಧಾನ್ಯ ಗಳನ್ನು ಬೆಳಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ನಾವು ಉತ್ತಮ **ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಜಮಾನನ್ನು ನಮಮಾಡಲು** ರೆವರ್ ಮಾಡಲು ಗಡ್ಡೆ ಮಾಡಲು ಈ ಬುರ್ ಡೋಜರುಗಳನ್ನು ಕಡಮೆದರದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದರೆ ನಿಜ ವಾಗಿಯೂ ರೈತರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಉಪಕಾರಮಾಡಿದುತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೇಟನ್ನು ಕಡಮಿಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಈ ಡೆಮಾನ್ಸ್ಟ್ರೇಷ್ಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲ ಒಂದು ಮಾತ್ತು ಈ ಡೆರ್ಮಾಸ್ಟ್ರೇಷ೯ ಮಾಡ ಕಕ್ಕದ್ದು ಪ್ರತಿ ಆರು ಮೈಲಗೊಂದರಂತೆ ಇದರೆ ಬಹಳಒಳ್ಳೆಯದು. ಆರೀತಿ ಈ ಡೆಮಾ೯ ಸ್ಟ್ರೇಷ೯ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಆರು ಮೈಲಗೊಂದುಂತೆ ತರೆಯ**ಬೇಕೆಂ**ದು ನಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕೃಷಿ ಗೌರರಿಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಸಲಹೆ

ಗಳನ್ನು ಅಗಾಗ್ಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯಲು ಕೃಷ್ಣಿಗಾರಂಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿವನ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಜಮಾನನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡದೆ ಹಾಗೆ ಬಂಜರ್ ಬಿಡಲಾಗು ತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಭೂಮಾಲೀಕನಿಗೆ ಎಷ್ಟೇ ನೋಟೀಸ್ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲ ದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಬೆಳೆತೆಗೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಕಡೆಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಒಕ್ಕಲುಗಳನ್ನೆ ಬೃಸಬಾರದು ಎಂಬ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಗೇಣೀದಾರರು ಗೇಣಿಯನ್ನೂ ಕೊಡ` ತ್ತಿಲ್ಲ; ಜಮಿಾನನ್ನೂ ನಹ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನರಿಯಾದ ಕಾರ್ವಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ದಿವನ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲುದ ರಿಂದ ಸರ್ಕಾಂದವರು ಈ ಹೊತ್ತು ಜಮಿನನ್ನಾರ ಇಲ್ಲವೇ ಗೇಣೀವಾರ ಈ ಇಬ್ಬರ ಹೈಕಿ ಒಬ್ಬರಾದರೂ ಬಂಜರ್ ಬಡದಂತೆ ವೈವಸಾಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳ ವಾದುವಹಾಗೆ ಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಈ ನಲಹೆಯೊಂದನ್ನು ಇದಲಚ್ಚಿ ನುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಸೀಡ್ ಫಾರಂಗಳ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿವೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಗಳು ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುತ್ತವೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅವು ನಣ್ಣದಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಚಿಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಬ್ಹಾಕ್ ಮಾಡಿ ಈ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ದೊಡ್ಡ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಈ ನೀಡ್ಲಿಂಗ್ ಕೇಂದ್ರಗಳರಲೇ ಬೇಕು. ನರ್ಕಾರದವರು ರೈತ∴ಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಬೀಜ ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಅತನು ಉತ್ತಮ ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯು ವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂದ ಒಂದೊಂದು ನೀಡ್ಲಿಂಗ್ ಫಾರಂ ಅನ್ನು ಪ್ರತಿ ⁻ ತೆರೆಯು ಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಹೆಡ್ಕ್ರಾರ್ಟರಿನಲ್ಲೂ ಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಉಪಕಾರ ವಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಇದನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಲಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷ೯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನರ್ಬೆ ಎಸ್ಟಿ ವೇಟ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಒಂದು ಬೆಳೆ ಆಗುವ ಕಡೆ ಎರಡು ಬೆಳೆಗಳೂ, ಎರಡು ಬೆಳೆಗಳಾಗತಕ್ಕ ಕಡೆ ಮೂರು ಬೆಳೆಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆಯಲು ಸಾಧ್ಯಉಂಟು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಅಗ್ರಿಕರ್ಚರಲ್ ಕಾಲ್ನೆಜನ್ನು ಮರೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗಾಗಿ ತೆರೆಯ ಬೇಕಾದುದು ಅವಶೄಕ. ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಇದನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅನು ಕೂಲಗಳಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕಾಲೇಜನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ ತೆರೆದರೆ ಉತ್ತಮವಾಗುವುದೆಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇದರಲ್ಲ ಒಂದು ಮುಖ್ಯಾಂಶ ಏನೆಂದರೆ ಕ್ಯಷಿಗಾರ ರಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದು. ನಮ್ಮವರು ಇನ್ನೂ ಆ ಹಿಂದಿನ ಹಳೀ ಬೇಸಾಯದ ಕ್ರಮದಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ ಅದುವರಿಂದ ಇವರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಒಂದೊಂದು ತರಬೇತೀ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲೂ 30-35 ಜನ ಕೃಷಿಗಾರರಿಗೆ ಟ್ರೈ ಕ್ಟಿನಿಂಗ . (ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಡಿ. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ)

ಕೊಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ವಿರುವಂತೆ ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿನಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲ ಉತ್ತವ ಫಲ ದೊರೆಯಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆದಷ್ಟೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಈ ಚ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಕೃಷಿಗಾರಂಗೆ ತಂಪೇತು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಈ ಒಂದು ನಣ್ಣ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದುತ್ತಿದೆೇನೆ.

ಈಗ ಈ ಇರಿಗೇಷ೯ ಭಾಗದಲ್ಲ ಹೊನ ಕರೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗವ:ನ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಳೇ ಕರೆಗಳಲ್ಲ ಕೆನರನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಕೆಲನ ನಿಂತೇ ಹೋಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳು ಹೂತು ಹೋಗಿವೆ. P.W.D. ಅವರು ಹೂಳು ತೆಗೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹೊನ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡು ವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಳೇ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಜೀರ್ಣಾದ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

11-0 а.м.

ಇನ್ನು ಒಳ್ಳೇ ಜಾತಿಯ ತಳಿ ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ಯಲ್ಲಿ ಇದು ಬಹಳ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಎರಡು ಮೂರು ಮೈಲಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೀಜದ ಹೋರಿ ಯನ್ನು ಇಡುವು ು ಹಳ್ಳಿಗೆರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆರ. ಮೈಲಿ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೃತಕ ಗರ್ಭ ಧಾರಣೆಯ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ತೆರಯಬೇಕು. ಕೃತಕ ಗರ್ಭಧಾರಣೆಯ ಕೇಂದ್ರವನು ಪ್ರಾರಂಭಿನು ಪ್ರದರಿಂದ ದನಗಳಿಗೆ ರೋಗಾದಿಗಳು ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಔಷಧೋಪಚಾರ ನಡೆನಲು ಅನುಕೂಲವಾಗು ವುದು ಮದ್ರಾಸ್ ನರಕಾರದವರು ಒಂದು ತಳಿ ಹೋರಿಗಾಗಿ 200 ರೂಪಾಯಿ ಧನ ನಹಾಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇದು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ! ನರಿಯಾಗಿ ತಳಿಹೋರಿಯ ಅನುಕೂಲತೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದುರ ರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ breeding bull ಕೊಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೇ ಜಾತಿಯ ಹೋರಿಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರೈತರು ಕೋಣಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿನು ತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಎಮ್ಮೆಗಳನ್ನು ನಾಕುವುದರಿಂದ ಹಾಲು, ಬೆಣ್ಣೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟಮಾಡಿ ಜಾಸ್ತಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು ತ್ತಾರೆ. ಎಮ್ಮೆಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೋಣಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದರೇ ಕೋಣಗಳ ನಂಖೈ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲದೆ ಅದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ breeding bulls ನಂಖೆ, ಜಾಸಿ ಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯ ಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು grazing lands ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯನುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಗಳಲ್ಲ grazing lands ನಾಕಷ್ಟು ಇರುವ ದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನರಕಾರಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ನಾರಿ ಹೇಳಿ ಕೊಂಡರೂ ನಹ ಹಳ್ಳಗಳಲ್ಲಿ ನಾಕಷ್ಟು ಗೋಮಾಳ ಬಡುವುದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿ ನಲ್ಲಿಯೂ ನಹ ಪಂಚಾಯ ತಿಯಲ್ಲಿ ಗಲಾಚೆ ಮಾಡಿ ನಾಕಷ್ಟು ಗೋಮಾಳ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಘಾರೆಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಚ್ಮಮೆಂಟು ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಗೋಮಾಳವಿಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ದನಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಸಿಕ್ಕುವದಿಲ್ಲ. ಹುಲ್ಲು ದೊರೆಯದೆ ಇದ್ದರೆ ದನಗಳ ಬೆಳ ವಣಿಗೆಯಾಗಲಾರದು. ಘಾರೆಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟನ ವರು ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಬಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು, ಅದನ್ನು ಗೋಮಾಳಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯ್ದುದ ಬೆರ್ಟೆ ಮೂಚಿ ತುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಹಾಲಾ ನರಬರಾಯ ಯೋಜನೆಯೂಂದನ್ನು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ವೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹಾಲು ನರಬರಾಯ ಯೋಜನೆಯ ಅಗತ್ಯ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಈ ಹಾಲು ನರಬರಾಯ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ಲಾಂಟನ್ನು ಮಂಗಳೂರಿ ನಲ್ಲ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ನದ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾಲಿನ ಪೂರೈಕೆ ನರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಹಾಲು ತರಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಹಾಲು ತರಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಹಾಲು ನರಬರಾಯ ಯೋಜನೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗನೇ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬ. ರಾಚಯ್ಯ... ಸ್ಟಾಮಿ, ಘಾರೆಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಚ್ ಮೆಂಟನವರು ಆಕ್ರವ್ ಣ ಮಾಡಿದ್ದಾ ರೆಂದು ಈಗ ತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರ . ರವಿನ್ಯೂ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇರುವ ಕಡೆ ಘಾರೆಸ್ಟ್ ಬಾರ್ಡರ್ನಲ್ಲಿ 110 ಗಜ ಪ್ರದೇಶ ಬಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಯೂನಿಘಾರ್ಮ್ಮ ಪಾಲಸಿಯ ಮೇಲೆ 110 ಗಜ ಬಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಅನ್ಯಯಸಿದ ಹಾಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಯಲ್ಲಿಯೂ ನಹ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಯೊಂದಕ್ಕೇ ಹಾಗೆ ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಮಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಬೆಗನೆ ಹಾಲು ಸರಬರಾಯ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಇನ್ನು ಮಿ ನುಗಾರಿಕೆಯ ಎಷರುವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿ ದ್ದೇನೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನಮುದ್ರ ಕರಾವಳಿಯು ಇರುವುದರಿಂದ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರು ವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ್ಲಿದೆ. Deep Sea fishing ಗಾಗಿ ಈಗಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಾಲದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾಗುವ ಎಲ್ಲ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಯುಂದ ಜನರಿಗೆ ಅಹಾರ ಒದಗಿಸಲು ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯುಂದ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಧನಸಹಾಯ ಒದಗಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಈಗ ಕೈಕೊಂಡಿರುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದು ಕೈಕೊಂಡಿರುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದು

ವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಪನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮೀನುಗಾರರು ಬಹಳ ಬಡವ ರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚಿತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಪತ್ಚಾತ್ತಾಪ ಮಾಗ ತ್ರದೆ. ಅವರಿಗೆ ಇರಲು ಮನೆಗಳಲ್ಲ, ಹೊದೆ ಯಲು ಬಟ್ಟೆಯರುಪ್ರದಿಲ್ಲ. ಕರ್ಾಪಳ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲ ಒಂದು ಚಪ್ಪರ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ವನತಿ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮೀನುಗಾರರಸ್ಥಿತಿ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ನಮಗೂ ಪ್ರಯೋ ಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ.

Sri V. S. PATIL (Belgaum-I).—On a point of order, Sir. We are discussing the two demands viz. Agriculture and Animal Husbandry. The Hon'ble Member is referring to Fisheries. How s it relevant?

Sri B. RACHAIAH,...Fisheries are included in Agriculture.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.— What is the amount set apart for Fisheries for the year 1962-63?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The point of order is not about the amount provided for Fisheries for 1962-63.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಡಿ. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ.—ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಮೀನು ಹಿಡಿದು ತಂದನಂತರ ಅವು ಕೆಟ್ಟುಹೇಗದ ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಇಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೋಲ್ಡ್ ಸ್ಪೊರೇಜನ್ಲು ಇಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಐಸ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಸಾಲದು. ಇದಕ್ಕೂ ದೊಡ್ಡದಾದ ಐಸ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಒಂದನ್ನು ಒದಗಿಸ ಬೇಕು. ಮತ್ತು 50 ಮೈಲಗೆ ಒಂದು ಪ್ಯಾಪಾರ ಕೇಂದ್ರಮಾಡಿ ಕೋಲ್ಡ್ ಸ್ಟೋರೇಜ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡು ವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳ ಬಯನುತ್ತೇನೆ. ನಮುದ್ರಕರಾವಳಯಿಂದ ಮೀನು ಗಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆಗೆಸಾರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಸರಿಯಾದ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಕಳನು ವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ಯರಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮೀನುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗ ಲಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲ ಮಾರ್ಗಗಳ ರಚನೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟದ್ದ ಕ್ಯಾಗಿ ಅಧ ಕ್ಷರನ್ನು ಎಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ (ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ) — ಸ್ವಾಮಿ, ವ್ಯವಸಾಯ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ 85 ಜನಗಳ ಜೀವನದ ಉದ್ಯೋಗ ವಾಗಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕೆ ಹಣ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಧಾನಿ ನೆಹರೂರವರು ಕೂಡ ''Agriculture is the best industry in the country'' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನರ್ಕಾರ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಈ ಉದ್ಯೋಗ ಸರಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯದೆ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಹಿಂದು ಳಿಯುತ್ತದೆನ್ನು ವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲದ ಬೇಕು. ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಪದ್ಧ ತಿಯೇ ವ್ಯವಸಾಯುದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯು ತ್ತಿದೆ. ಹೊನ ಪ್ರಾತಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ **ಅ**ನ್ಯಯಿ ನುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರೃದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ ಕಾರ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಯೋಜನೆಯಲ್ಲೇನೋ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವು ಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿ ದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶೈಕಡ 25 ಭಾಗ ಕೂಡ ಕಾರ್ಯರೂಪಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗ್ನುಸುತ್ತದೆ. Demonstra. tion plots ಮಾತಿಸಿಲ್ಲ, Research Stations ಎಷ್ಟು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಕ್ರೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನರಿ ಯಾದ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಲ್ಲ. ಬುಲ್ಡೋಜರ್ಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಾನಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಮುನ್ನೂಚನೆ ತೆಗೆರುಕೊಂಡು ಅನುಕೂಲ ಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಸಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ವ್ಯವ ನಾಯ ಎನ್ನ ತಕ್ಕ ಉದ್ಯಮ ಇಷ್ಟು ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸು ತ್ತಿದೆ. ಏನೆಂದರೆ ''ಬೆರಳಿಗೆ ರೋಗ ಬಂದರೆ ಕೈ ಕತ್ತರಿಸಿಹಾಕಿ'' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಮತ್ತು ಬುಲ್ ಡೋಜರುಗಳ ಸಪ್ಲೆ ಕ್ರಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಬಂದರೆ ಆ ಶಾಖೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳು ತ್ತಾರೆ. ಖಂ**ಡಿ**ತ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಮಾಡಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಇವು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ನ ಲಭ ದರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರೈತರಿಗೂ ಅನ ಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪನಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಪೌತ್ತು ಬುಲ್ಡೋಜರ್ ಗಳ ಶಾಖೆಯನ್ನು, ಆದು ನರಿಯಾಗಿ ಅದಾಯವನ್ನು **ಸಂಪಾದಿಸಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಕಾರಣ, ತೆಗೆ**ದುಹಾಕಬೇ ಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡು ಪದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಹೊರೆಯ ಶ್ರಿದ್ಧ ಅಲ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗವಾನಿಸಬೇಕು.

ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪದ್ಧತಿಯೇ ಇಂದಿಗೂ ಮುಂದುವರಿ ಯುತ್ತಿದೆ. ಎಪ್ಪು ಎಕರೆಗೆ ಎಪ್ಪು ಗೊಬ್ಬರಬೇಕು, ಯಾವ ಚಿತನೆ ಹಾಕಬೀಕು, ಉತ್ತಮವಾದ ಚಿತ್ರನೆ ಯಾವುದು, ಯಾವ ನಮಯದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು ಎನ್ನು ಪುದೇ ರೈತರಿಗೆ ನರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದಿಲ್ಲವೆನ್ನು ವುದು ನನ್ನ ಅನುಭವರ ಮಾತು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವು ದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಒಬ್ಬ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಇನ್ ಪೈಕ್ವರ್ ಮತ್ತು ಅವನಿಗೆ ನಸಾಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ನೈನ್ಯ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಅವನ ಕೆಳೆಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಬದರಾ ಯಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ಕರಣಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲ Extension Officer ಎಂದು ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಅವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಇರುವ ಜನರನ್ನೂ ಒಟ್ಟೊಬ್ಬರ ನ್ಯಾಗಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು retrench ಮಾಡತ್ತ ಹೋದರೆ ಯಾವೆ ಆಧುನಿಕ ಪವ್ಧತಿ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲರೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಯಾವ ರೀತಿ ನಾಧ್ಯ

(ತ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ)

ವೆನ್ನುವುದು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರಯಾವು ದಾದರೂ ಒಂದು ಶಾಖೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲ ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅದನ್ನು retrench ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. Resources and Economy Committee Reportನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನು ತ್ರಿರಬಹುದು. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಯೂ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯ ಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ರೈತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರು ತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾಂದು.

ಜಪಾನ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಬತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವು ದನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಬೋಧಿನಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರಜ್ತೆ ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಒಡಾಡುವವರಿಗೆ ನಾಲಾಗಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಪೈರುಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಬಿತ್ತನೆ ಯಾವಾಗ ಹ ಕಬೇಕು, ಯಾವ ತರಹ ಬಿತ್ತನೆ ಇರಬೇಕು, ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲ ಬೀಜದ ಗುಣಗಳೇನು, *ಐ*ದು ಜನಗಳಿಗೂ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಲ್ಲವೆಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಚಾರ ನರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ನೂರಕ್ಕೆ 85 ಜನ ಅವಿದ್ಯಾ ವಂತರಿ:)ವುದರಿಂದ, ನರ್ಕಾರ ನಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ರೈತರು ಹಿಂದು ಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ವಿಷಾದ ರೈ ತರು ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಿರ ಕರವಾದ ವಿಚಾರ. ಬಹ.ದು. ಆದರೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸಾಯ ಪದ್ಧತಿ ಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ನರಿಯಾದ ನಹಾಯ ದೊರೆಯದೆ ಇದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಬಹುದು. ಇದನ್ನು ನರ್ಕಾರ ಗಮನ ದಲ್ಲದಬೇಕು. ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ನಿಂತರೂ, ಯಾವ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಕೆಲನ ಮಾಡುವುದು ನಿಂತರೂ ಜನ ಜೀವಿನಬಹುದು. ವ್ಯವೇಶಯದ ಕಸಬನ್ನು ರೈತರು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನಾ ಹುತವಾಗುತ್ತದೆನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನದ ಲ್ಲಡಬೇಕು.

ಬತ್ತನೆಗಳು ನಮಯಕ್ಕೆ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರಿ ಯಾದ ಬತ್ತನೆ, ಉತ್ತಮವಾದ ಬಿತ್ತನೆ ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿ ಪೀಕಾದ್ದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. 1961-62ನೆಯ ಸಾಲನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಹಾಯವನ್ನು ರೈತನಿಗೆ, ಉತ್ತಮವಾದ ಬೀಜವನ್ನು ಬೆಳೆಯ ಬೇಕೆಂದು ಕೊಡು ತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನು ಇದ್ದ ಕೈದ್ದಂತೆಯೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರೈತನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿ ನುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರಧಾನಿ ನೆಹರೂರವರಿಗೆ ಕಾರಖಾನೆಗ ಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಎಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿದಿದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಯಾವ ರೇತ ನಿಗೆ ಇಂಥಾ ನಹಾಯುಗಳನ್ನು ನರ್ಕಾರ ಒದಗಿನು ತ್ತಿದೆ? ಸೀಮೆ ನೇಗಿಲು ಬೇಕು ಎಂದು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊನೈ ಟಯಲ್ಲ ಇಂಥ ಎಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಾಕಿ ನಿಂತಿವೆ ಎಂಬುದರ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಲಪಾಡಭೂತಿ ನಮ್ಮ ಹೇಶದಲ್ಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗು ತ್ತಿದ್ದೆ...

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ (ತಿಪಟೂರು).— ನೆಹರೂರವರಿಗೇ ಮೋನ ಮಾಡಿದವರು ಜನರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಾರೆಯೇ, ಸ್ಟಾಮಿ ?.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಈ ೧ೀತಿ ಜನಗಳ ಅಭಿ ವೃದ್ಧಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಎಷಯಗಳನ್ನು ನರ ಕಾರ ಗಮನಿನದೆ ಹೋದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಉಳಿಗಾಲವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ನರ್ಕಾಲ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲ ಯಾವಕರಹ ಗುಣಗಳು ಇದ್ದರೆ ಯಾವ ಬೆಳೆ ಇಡ ಬೇಕು, ಯಾವ ಗುಣಗಳು ಇದ್ದರೆ ಯಾವ ಬೆಳೆ ಇಡ ಬೇಕು, ಯಾವ ಗುಣಗು ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ನೀಡ ಬೇಕು. ಇದುವರೆಗೆ ನೂರಕ್ಕೆ ಐದು ಜನ ರೈತರ ಭೂಮಿಯನ್ನಾದರೂ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾದ ಕಾರ್ಯ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಕಾಯುಲೆ ಬಂದರೆ, ತಕಣ ಅದನ್ನು ಕಂಡ:ಹಿಡಿದು ಅದರ ನಿವಾರಣ್ಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅಲೂಗೆಡ್ಡೆಗೆ ಕಾಯಿಲೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಬಂದು ಬೇರು ಸಹಿತ ಒಂದು ಗಿಡವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ ವರು, ಅಲೂಗೆಡ್ಡೆ ಬೆಳೆ ಬಂದು, ಅದನ್ನೆ ಲ್ಲಾ ಅಗೆದು ಈರುಳ್ಳಬತ್ತನೆ ಸಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಇಂಥಾ ಕಾಯಲೆ ಇದೆ ಎಂದು ವರ್ತಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. • ಹೀಗಾಗ ಭಾರದು. ಏನಾದರೂ ರೋಗ ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ಎಂಟು ಗಂಟೆ ಗಳೊಳಗಾಗಿ ಇಂಥ ರೋಗ ಬಂದಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇಂಥ ನಿವಾರಣ್ಯೋಪಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಯಾರಿಗಾ ದರೂ ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಬಂದರೆ ವೈದ್ಯರು ಕೂಡಲೇ 'ಎನಿಮಾ' ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ರೋಗ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಆದಕ್ಕೆ ನಿವಾರಣೋಪಾಯ ವನ್ನು ತಿಳಿಸದಹೋದರೆ ರೈತನು ಯಾರ ಮುಂದೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಈ ಕೆಲನಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ಜಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ನಂತೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರವಿರ . (ಕು. Soil testing ಕೆಲನ ನಡೆಯಬೇಸು. ಮೊನೈ ನಡೆದ ಒಂದು ಸೆಮಿ ನಾರಿನಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆವು. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹೈಲ್ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾ ರೆಯೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅ ನರ್ಣಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಶೀಲಸಿ ಕಾರ್ಯ ಗತಮಾಡಬೇಕು. ನಹಸ್ರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಈ ಸೆಮಿನಾರ್ಗೆ ವೆಚ್ಚವಾದುವು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಹದಿನೈದು ರೂಪಾಯ ಡೆಲಗೇಟ್ ಫೀ ಕೊಟ್ಟು, ಉಟ್ಟ ಉಪಚಾರ ವಗ್ಯೆರೆ ಅವರೇ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲನ ಮಾಡಿದರು. ಇಷ್ಟು ಕಪ್ಪಕಟ್ಟು, ಕಳಸಿರುವ ನಿರ್ಣಯಗಳಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಡೆ ಇರುವುದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ನೋವುಂಟುಮಾಡುವ ವಿಚಾರ. ಬಂಡಿ ಕವಾಗಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ರೈತರ ಕಷ್ಟಗಳೇ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನರ್ಕಾರಕ್ಕ ನಿವೆಯೆಂದು ಮನಸ್ಸಿದ್ದ ರೆ, ರೈತರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿರ್ಣಯಗಳಲ್ಲ ನೂರಕ್ಕೆ 5 ನ್ನಾದರೂ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ರೈತರ ಉದ್ದಾರಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ.

ವ್ಯವನಾಯಕ್ಕೆ ಅಡಚಣಿಗಳು ಅನೇಕವಿವೆ. ನಾವೇ ನಾದರೂ ಅವಗಳಲ್ಲ ಶೇಕಡ 25ಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಹಾರ ಬೆಳೆಯಬಹು ದೆಂದು ಭರವನೆ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ. ಅಹಾರೋತ್ಪತ್ತಿ ಹತ್ತು ಹೇಳುತಾ. ಪರ್ಣಿಂಟ್ ಜಾನ್ನಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಇದ್ದೀರಿ. ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಈ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅಹಾರೋತ್ಪತ್ತಿ ಎಕರೇಜ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಆಗಿದೆ. ಒಂದು ಎಕರೆಯಲ್ಲ ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಈಗ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಯೆಂದು ನೋಡಿದರೆ, ಈಗ ಒಂದು ಎಕ್ಸರೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತ್ರಿ ಆಹಾರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್ ಸರ್ವೇರ್ಷ ಮೆಷರ್ಸ್ನ ಎಂದು ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ನೂರು ಮೈಲಗೆ ಒಂದು ಸೆಂಟರ್ ಮಾಡುವ ಬದಲು ಹತ್ತು ಮೈಲಗೆ ಒಂದು ನೆಂಟರನ್ನು ಎಕ್ಸ್ ಪರಿ ವೆಂಟಾಗಿಯಾದರೂ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಮನಸಿ ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ನ್ಯಾಮಿ, ಇನ್ನು ಅನಿಮರ್ ಹಸ್ಟೆಂಡರಿಯ ವಿಷಯ ವಾಗಿ ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಅಮೃತಮಯವಾಗಿ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿರಾಷ್ ಇದೆ. ಅವರು ಸೆಂಟರಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಹುವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲರುವಾಗ ಆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ಎಪ್ಪರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾತುರತೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಲನ ಕೇಂದ್ರ ಯಿಂದ ಗಳನ್ನು ಅವರು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಾಲನ ಕೇಂದ್ರಗಳು ನೀರಿನ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಬಾರದೆಂದು ನನ್ನ ಹಾರೈಕೆ. ಇವರ ಸ್ಥೀಮಿನ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಪೌಂಡು ಹಾಲು ನಿಕ್ಕಬೇಕು, ಆದರೆ ಪ್ರತಿ ನೆಂಟರಿಗೂ 150 ಪೌಂಡು ಬರುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ನಹನ್ರ ಪೌಂಡ` ನಧ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ವುನನ್ನುಮಾಡಿ ಉತ್ತಮಜಾತಿ ಹನುಗಳನ್ನು, ಎಮ್ಮೆ ಗಳನ್ನು ತರಿನಬೇಕು. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಾದರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಹಾಲನ್ನು ಲಾರಿಗಳಿಗೆ ತುಂಬದಾಗ, ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಹಾಲನ ದುದ್ದು ಸಿಕ್ಕುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥ ಅನುಕೂಲ ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ಅನಂದವಾಗು

ಈಗ ದನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಹೇಳಿರಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನನಗೆ ಏನೂ ಕಾಣಿಸಲ್ಲ. ಜನಗಳು ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಹೇಗಿದ್ದರೋ ದನಗಳೂ ಹಾಗೆಯೇ ಜನಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನೂ ಬದಲಾಯಿಸಿಲ್ಲ. ದನಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಏನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲಲ್ಲ. ಬೀಜದ ಹೋರಿ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಈದ ಹನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ರುತ್ತದೆ; ಇವು ಬಟ್ಟರೆ ಇನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ದನಗಳು ಬಡ ಕಲಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದೂ ರೈತ ರಿಗೆ ಎಷ್ಟೊ ಒಂದು ದೊಡ್ಡಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ರೋಗ ರುಜಿನಗಳು ಒಂದು ನಿವಾರಣಿಯಾಗದೆ, ನರಳು ತ್ರಿರುವ ದನಗಳಿಗೋನ್ಕರ ರೈತರು ಬಹಳ ದುಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ದನಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅರಿಕೆ ಇನ್ನೆ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣನಾಗಿ ಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಯಾದರು ನಾಕಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣ ಪ್ಪ —ಅವರು ಗೋಪಾಲ ಕೃಷ್ಣನಾದರೆ ಬಹಳ ಅಪಾಯ, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅಪ್ರಪಾತ್ಮ ಅವರು ಆಗಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ. -- ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನ್ವ್ಯಾಟಿಸ್ಪಿಕ್ಸ್ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ರೈತನ ಕೈಯಲ್ಲ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ವಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರವ, ಪ್ರಹೋಜನವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ದನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಗ್ರೋಶಾಲೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಕಾಪಾಡಬೇಕು ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಕೊಡಿರಿ ; ಎಂದರೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ರೈತರು ಸಿದ್ದ, ಕಾಪಾಡುವ ಹೊಣಿ ನರ್ಕಾರದ್ದಾಗಿರಬೇಕು.

ಆರ್ಟಿಫಿಷಿಯಲ್ " ಇನ್ ಸೆಮಿನೇಷ೯ ಸೆಂಟರು ಗಳು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಸಾಲದು. ಬರೀ ಹಳ್ಳೀಕಾರ ದನಗಳ ವೀರ್ಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಣಮಾಡುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಜಾತಿ ದನ ಗಳ ವೀರ್ಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಂಥೆಂಥೆ ಇಂಜೆಕ್ಷ೯ ಕೊಡಬೇಕನ್ನು ಪ್ರದನ್ನು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಕಾರ ದನಗಳಹಾಗೆಯೇ ಇರುತ್ತವೆ, ಅಮೃತಮಹಲ್ ದನಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಮಿಲ್ಸ್ ಕ್ಯಾಟಲುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲು ಯಾವರೀತಿ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬು ಮಾಡೆಬೇಕು. ದನ್ನು ಅಲ್ಕೋಚನೆ ಹೋಒಳಗೆ ಒಂದೊಂದು ನೆಂಟರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಜಾಗ್ಯತೆಯಾಗಿ ದನಗಳು ಅಭಿವೃದ್ದಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಹೋರಿಗಳಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದ ಹೇಳಿದರೂ ನರ್ಕಾರ ಕೊಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಲ್ಲ, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಬನ್ನಿ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ನನಗೆ ಹದಿನೈದು ಬೀಜದ ಕೋಣಗಳುಬೇಕು. ನರ್ಕಾರದವರು ಅವುಗಳನ್ನು ಪುಕ್ಕಚೆಯಾಗಿ ಕೊಡ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳ ಕೇಳಿದಾಗಲೂ ನರಿಯಾದ ನಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ವ್ಯವನಾಯ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ತಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಫಿಪರೀನ್ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ನಮ್ಮಲ್ಲ ಮೀನು ಅಂದರೆ ಹೆಸರುಘಟ್ಟ ಕರೆ ತೋರಿ ಸುವ ಮಾತು ಬೇಡ. ನಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲ ಮೀನು ಗಳನ್ನು ತೋರಿನಬೇಕು. ಅದು ಬಟ್ಟು ತಿಪ್ಪಗೊಂಡನ ಹಳ್ಳದುಲ್ಲಾಗಲೀ, ಹೆಸರು ಘಟ್ಟದಲ್ಲಾಗಲ್ಲ, ಇನ್ನಾ ಷದೇ ಕರೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಎಷ್ಟಿವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಹೇಳಬಾರದು. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಜಪಾನಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಮೂರು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿದ್ದರೂ ಆ ಜಮೀನಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲ ಕೊಳದಲ್ಲ ಹೇರಳವಾಗಿ ಮೀನುಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು, ಅಲ್ಲಿ ಮೀನು ಸಾಕಾಣಿಕೆಗೆ ಅಷ್ಟು ಮಹತ್ಪವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ವೃವನಾಯಗಾರರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು, ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿಯೂ ನಹ ಆದೇತರಹ ನಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಭಾವಿಗಳಲ್ಲಿ, ಕೆರೆ ಗಳಲ್ಲಿ, ಕೊಳಗಳಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಸಾಕಲು ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು ಯಾರಾ ದರೂ ನಮ್ಮ ನ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಎರಡು ಮೀನು ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಅವುಗಳಲ್ಲ 'Vitamins' ಬಹಳ ಇವೆ. ವೀನುಗಳನ್ನು ಸಾಕ ಬೇಕು ಎನ್ನುವವರಿಗೆ ಅವು ಸಿಗದಿದ್ದರೆ, ಮೀನು ಕೈಗಾ ರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ವ.ರಿಗಳು ಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಹೇಸರುಘಟ್ಟ ತೋರಿಸಿದರೆ. ಅ ಉದ್ಯೋಗ ಹೇಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದು: ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಗಳು ವುರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವೃವನ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಮೀನಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಮ್ಮ ಹೇಶದಲ್ಲ ಆಗುವುದಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಈಗಿರುವ ಕರೆಗಳ ಹರಾಜು ಪದ್ಧತಿ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಭಗವಂತ ಮಾಡಿದ ಕೆರೆಗಳಗೆ ಅವು

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ)

ಬಂದರೆ, ಭಗವಂತ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೆಳಸಿದ್ದರೆ, ಅಂಥ ಮೀನಾಗಳನ್ನು ಹರಾಜು ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಕರೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ನೀರು ಇದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ಅದನ್ನು 100-150 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಹರಾಜು ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಹರಾಜುದಾರರು ತೂಬಿನಿಂದ ನೀರು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು ತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ನಷ್ಟ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಒಂದು ಕೆರೆಯಿಂದ ಒಂದು ನೂರು ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಅದಾಯ ಬರುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ಹರಾಜು ಮಾಡಬಾರದು, 200 ರೂಪಾಯ ಗಳ ಆನೆಗೆ, ರೈತನ ಬೆಳೆಗೆ ಬೇಕಾದ ನೀರನ್ನು ವ್ಯಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಅದನ್ನು ಈ ಮೊದಲೇ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನುಮೇಲಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಲಾಭ ಬಾರದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ, ಅಂದರೆ 200 ರೂಪಾಯ ಗಳಿಗೆ ಕಡಮೇ ಅದಾಯ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮೀನುಗಳಲ್ಲ ತಾವು ಹರಾಜು ಮಾಡಬಾರದು. ಇನ್ನೊಂದು ವೃತ್ಯಾಸವಿದೆ, mirror-corps ಎಂಬ ಒಂದುತರಹ ಮೀನನ್ನು ತರಿಸಿ, ಒಂದು ದರ್ಜ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಕಿಸೆಯಿಂದ ಸಾಕಿದೆ. ಒಂದು ರಾತ್ರಿ 12 ಮೀನುಗಳೂ ನತ್ತುಹೋರುವು. ಇವುಗಳಿಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಹಿಲೆ ಏನೆಂದು ಕೇಳಿ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದೆ. ಬರೆದು ಸುಮಾರು ಆರುತಿಂಗಳಾಗಿಯೂ ಇನ್ನೂ ಅವರಿಂದ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಹಳ ಸಂಕಟದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಉದಾಸೀನವಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ∵ಲ್ಲ ಎುೀನಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೈದ್ಧಿಯಾಗ ಬೇಕೆಂದರೆ, ಅದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದು ಹೇಗೆ? ಮೀನು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಮಹಾಪ್ರಯತ್ತ ನಡೆಯಬೇಕು. ಕೆಲವು ಮೀನುಗಳಿವೆ, ಅವು ಮರಿ ಮೊಚ್ಚೆ ಇಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳು ಏಕೆ ವ-ರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಲ್ಲವೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನಾಳೆ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವು ಮರಿ ಮೊಟ್ಟೆ ಏಕೆ ಇಡಲಲ್ಲ ಎಂದು ಜನಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಕ್ಕಂಥ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರ ಬೇಕು. ಕೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ ಅಭಿತ್ರಾಯ ಕೊಡಲು ಅವರು ಸಿದ್ದರಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಮೀನಿನ ಇಲಾಖೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾದರೆ, ಹೇಶದಲ್ಲಿ ಬರ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಆರು ತಿಂಗಳು ಆಹಾರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅದು ಸುಧಾರಿಸಬಲ್ಲದು, ಅದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದರೆ ಮೀನಿನ ಅಸ್ತಿಯನ್ನು ನಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಮೀನಿನ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ವುರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ವೃವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು'

12-00 NOON

ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮಹಾ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ನಾನಾತರಹ ಮತ್ತು ನಾನಾಜಾತಿಯ ಮಿಾನುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಮಾತ್ರ ದಿಂದರೇ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಒಷ್ಟೋ ಅನಂದವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಗಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದರೆ ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಶೇ. 10 ರಷ್ಟು ಅಹಾರ ಅಭಾವವನ್ನು ತಡೆಯಬಹುದೆಂದು ನನ್ನ ಅನುಭವದ ಮಾತು. ಈ ಮಾನಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾನುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳ

ಬಯನುತ್ತೇನೆ. ರೈತರ ಪುತ್ರರೇ ಇಪೊತ್ತಿನ ದಿವನ ವ್ಯವಸಾಯ ಇರಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯ. ಆದರೆ ಈಗ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯ. ಆದರೆ ಈಗ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ರೈತರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲ ಅವರು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅವ ನ್ನೆಲ್ಲಾ ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಏನೋ ಎಂದು ನನಗೆ ಭಯವಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಏನೇನು ಕಷ್ಟಗಳಿವೆ, ಯಾವ ಯಾವ ನೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಬಹಳವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾರೆಂದು ಮತ್ತು ರೈತರ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಅವರು ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಈಡೇರಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಇವರ ಮಂತ್ರಿತ್ವದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ನಾನಾ ಸೌಕರ್ಟ್ಯಗಳು ದೊರಕಿ ರೈತಾತಿ ಜನಗಳಲ್ಲರತಕ್ಕ ದಾರಿದ್ರೆ, ನ್ಫಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತಕ್ನು ಮುಗಿನುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎರ್. ಪುಬ್ಬಮ್ಮ (ಚಿಕ್ಕಮಗ ಳೂರು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಷಯ ದಲ್ಲ ರೈತರ ಪೃತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರೈತರ ಕಪ್ಪನಪ್ಪಗಳನ್ನು ಚಿನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವ, ಈ ಮಾನ್ಯ ನಥೆಯ ಅನೇಕ ನದನ್ಯರು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ನಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರ ತೊಂದರೆಗಳೇ ನೆಂಬುದನ್ನು ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿನಲು ನರ್ಕಾರದವರು ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ಈ ನಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸು ತ್ತ್ರೇನೆ. ರೈತರ ಜೀವನ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾದುದು. ರೈತ ತಾನು ವ್ಯವಸಾಯ ಕನುಬನಲ್ಲ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ತಾನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ಫಲವನು ಪಡೆದು ಒಬ್ಬ ಗಣ್ಯವಕ್ತಿಯಾಗಿ ಬದುಕಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನು ಎಪ್ಪರಮಟ್ಟಿಗೆ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿರುತ್ತಾ ನೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅನೇಕ ನದನ್ಯರು ಬಹಳವಾಗಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ನಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನರ್ಕಾರ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವನ ರೈತನಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ನಹಾಯ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಬಂದರೂ ರೈತನ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿಲ್ಲ. ರೈತನಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಶತಮಾನ ಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲ ಕಟ್ಟದಂತಹ ಕೆರೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೂಳಿಹೋಗಿರುವ ಕಾರಣ ಹೊನ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿ ದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲ ಹೂಳು ತೆಗೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಕೆರೆಗಳು ಹಾಳಾಗಿಹೋಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಅಯ್ಯನಕರೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗ ದಲ್ಲಿ ವ್ಯವನಾಯಕ್ಕೋನ್ಯರ ಜವಿತಿನನ್ನು ಕೊಟ್ಟದ್ದ ರಿಂದ ಮಣ್ಣು ವಿಶೇಶವಾಗಿ ಬಂದು ಕೆರೆಗೆ ನಾಗ್ಗ ಇತಿಹಾನ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಕೆರೆ ಹೂಳಿಹೋಗಲು ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಇಂತಹ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಲ ವೆಂದು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಪಾದದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ೧೯೫೭ನೇ ಇನವಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾಗಿರತಕ್ಕ ದಾನರ ಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆಯ ವಿಷಯವನ್ನೂ ನಹ ನರ್ಕಾರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳದೆ ಇರುವುದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯ ವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯವನ್ನು ನರ್ಕಾರ ದವರು ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶ

ವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿರತಕ್ಕವಳು. ಅಲ್ಲರುವ ಜನಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಶೇ. ಆ೫ರಷ್ಟು ವ್ಯವಸಾಯ ಕನುಬನ್ನು ಅವಲಂಬನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. "ರೈತರ ಈ ಕನುಬು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾದುದು. ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜನ, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ವ್ಯವಸಾಯ ಕನುಬು ಮಾಡ ತಕ್ಕವನು ಕೇವಲ ತಿಂಗಳಗೆ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಬಂದರೆ ಸಾಕು. ಗುಮಾನ್ವರ ಕೆಲನ ಒಂದು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವ ಪುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕೆ ರೈತರು ನರ್ಕಾರೀ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಎಶೇಷವಾಗಿ ಬಾರದಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಕನುಬಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ತರಿತ್ರಮ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವೈವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ರೈತರೂ ನಹ ವ್ಯವಸಾಯ ಕನುಬನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬುದ್ಧಿ ವಂತರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಜೀವನ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಸುಗಮವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ ಒಂದು ಅಗ್ರಿ ಕರ್ಚವರ್ ಕಾರೇಜನ್ನು ಸ್ಕಾಪಿಸಿ ಅಲ್ಲ ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲ ವ್ಯವಸಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ ವಿಷಯದಲ್ಲ ಮಾತನಾಡು ವಾಗ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಯಾಗತಕ್ಕ ಕಾಫಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನ: ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲರತಕ್ಕ ಕಾಫಿತೋಟ ಗಳು 100-150 ವರ್ಷಗಳ ಹಳೆಯ ತೋಟಗಳಾಗಿವೆ. ಸುಮಾರು 80 ವರ್ಷಗಳಾವ ಕೂಡಲೆ ಹಳೆಯ ಗಿಡ ಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ಹೊನ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ರೈತರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಕಸ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಫೈನಾರ್ಸ್ನ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ನಿಂದ ಜೂಟ್ ಕಾರ್ಟ, ಮೈನಿಂಗ್ ಕಬ್ಬಣದ ಅದುರು ಮುಂತಾದ ಇತರ ವೆುಷನರಿಗಳನ್ನು ತರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಾಲಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸಾಲ ವನ್ನು ನಹ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನರ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯವೂ ಅವರಿಗೆ ದೊರಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಡಸ್ತ್ರಿಯಲ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ಸ್ ಕಾರ್ಪ್ಫೋ ರೇಷನ್ನಿ ನಿಂದ ಕಾಫಿಬೆಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಹಾಲು ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವ ರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದೇ ತರಹ ಹಣ ನಹಾಯ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲದ ರೂಪವಾಗಿ ಈಗ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಈ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಯಿಂದ ನುಮಾರು 12 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳ ವಿದ್ದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅಂತಹ ನಂಪಾದನೆ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ವ್ಯವ ಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನಮಟ್ಟಗೆ ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗುವುದ ರಲ್ಲ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳು ತ್ರೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಷಯ. ಕಾಫಿಬೆಳೆಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅನೇಕ^{*} ಬ್ಯಾಂಕು

ಗಳಿಂದಲೂ ನಹ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಹನ್ನೊಂದು ತಿಂಗಳುಗಳಿಗೆ (crops hypothecation) ಕ್ರಾಪ್ ಹೈಪಾತಿಕೇಷನ್ ರೋನ್ ಮಾತ್ರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಇವರಿಂದ ಯಾವ ಉಪಯೋಗವೂ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಯಾವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ನಹ ಕೈ ಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಎಕ್ಸ್ ಪೋರ್ಟ್ ಪ್ರೊಮೊಪ೯ ಕಮೊಡಿಟಿ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ನರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ನರ್ಕಾರಕ್ಕೂ, ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಾಷನ್ನಿಗೂ ಬರೆದು ಎಕ್ಸ್ ಪೋರ್ಟ್ ಕಮಾಡಿಟಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದರೆ, ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ನಾಲ ಕೊಡಲು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಪರ್ಶಿಟ್ ಕೊಡು ತ್ತಾರೆ. ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ಕೊಡಲು ಪ್ರಾಂತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದು ಕಾತಿ ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ನಹಾಯ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಈಗ ಇಂಡಸ್ತ್ರಿಯರ್ ಫೈನ್ನಾನ್ನಿಯಲ್ ಕಾರ್ಪೊ**ೇಷನ್** ಇರುವ ಹಾ**ಗೆ** ಅಗ್ರಿಕಲ್ ಚರರ್ ಕೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಒಂದನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರ ದವರಲ್ಲಿ ನಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾಫಿ, ಟೀ, ರಬ್ಬರ್, ಏಲಕ್ಕಿ, ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಳಿಗೆ ರ್ಯಾಂಡ್ ಲೋನನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೂಡಲೆ ಒಂದು ಅಗ್ರಿ ಕಲ'ಚರಲ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ದೇಶದಲ್ಲ ಕಾಫಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ವೇರೆ ಒಂದು ಹಂಡೈಡ್ವೇಟಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ರೂಪಾಯಗಳಂತೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಜನ ಎಕ್ಸೈಜು ತೆರಿಗೆ ಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಫಿ ಬೆಳೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಗಿ ನೂರು ಏಕರೆ ಅದರೆ ಅದಕ್ಕೆ 700 ಎಕರೆ ಗಳಷ್ಟು ಕಾಡು ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅಷ್ಟು ಜಮಿನು ಇಲ್ಲದೇ ಕೇವಲ ನೂರು ಎಕರೆಯಷ್ಟೆ ಕಾಡು ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಗಾರರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ನರಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳು ಕ್ಕೇನೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ನರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರು ವಂತಹ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲ ಇವರು ಮಾಡಲಲ್ಲ. ಕಾಫಿ ಎಕ್ಸ್ಮೇಜು ತೆರಿಗೆ ಒಂದರಿಂದರೇ ಒಂದು ಹಂಡೈಡ್ವೇಟಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುವಂತೆ ನಾನಾ ದೃಷ್ಟ್ರಿಯಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು___ ನಲವತ್ತು ಸಾವಿರ ಟನ್ಗಳಷ್ಟು ಕಾಫಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಈ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆ ಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಗಳವೆ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ ಚರ್ರ ಇ೯ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಯಿಂದ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನಲ್ಲ 48 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯುಗಳ ಅದಾಯ ಬರುತ್ತದೆಂದು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಗಳ ಅದಾಯ ಕೇವಲ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯೊಂದರಿಂದಲೇ ಬರುತ್ತ ದೆಂದು ನಾನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಗೆ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಗಾರರ ದೃಷ್ಟಿಯಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಷ ನರ್ಕಾರದವರು ಕಾಫಿಬೆಳೆಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರಕ್ಕ ನಲಹೆ ಭಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಯಮ್ಮ)

ಇನ್ನು ಏಲಕ್ಕಿ ಬೆಳೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದದಲ್ಲ ಎಲಕ್ಕಿ ಚೆಳೆಗಾರರು ಈಗ ಬೇಕಾದಮ್ಮ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. 1958ನೇ ಇನವಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಮೆಗ ಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲಕ್ಕಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಪಾರಂಭಮಾಡಿದರು. ಆ ಬೆಳೆಗೆ ಹುಳಗಳು ಬದ್ದು ಕಾಯಲೆ, ರೋಗಗಳು ಬಂದರೆ ಏನೇನು ನಿವಾರಣೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ನಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ನಡೆಸಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೂಡಲೆ ಸರ್ಕಾರೆ ದವರು ಒಂದು ವ್ಯವಸಾಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ ವನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳು ತ್ತೇನೆ. ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದ ರಲ್ಲ ದಕ್ಷರಾದವರನ್ನು ಅರಿಸಬೇಕು. ಈ ಏಲಕ್ಕಿ ಬೆಳೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣಿ ಮಾಡುವು ದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜಿಯ ವ್ಯವಸಾಯ ನಂತ್ರೋಧನ ಮತ್ತು ನಿವಾರಣಾ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತೇ ವೆಂದು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಡಾ 🛮 ನಾಗನಗೌಡರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಕೇಂದ್ರದೊಡನೆ ವ್ಯವಹರಿಸಿ ಎಲಕ್ಕಿ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿದರು. ಈಗಲೂ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಯಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ ಕಾಫಿ ಮತ್ತು ಏಲಕ್ಕಿ ಬೆಳೆ ಯುವವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಹಾಯ ಪಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಸಂಶೋ ಧನಾ ಕೇಂದ್ರ ನಮಿತಿಗೆ ಪರಿಣತರಾದ ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಅರಿತು ನುರಿತವ ರಾದ ಅದರಲ್ಲೂ ನಿಪ್ರಣರಾದವರನ್ನೇ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗಾದರೆ ಖಂಡಿತ ಕಾಫಿ ಮತು ಎಲಕ್ಕಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಚೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ಏನೂ ನ≆ಾಯಬಾಗಲಾರದು ಎಂಬು ದಾಗಿ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಈ ಸಂದರ್ಭ ದಲ್ಲ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಮಲಿನಾಡಿನಲ್ಲ ಕಿತ್ತಳೆಹಣ್ಣು, ಬಾಳೆಹಣ್ಣು, ಅನಾನಸ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಹಣ್ಣು ಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಂರಕ್ಷಣ್ ಮಾಡಲು ರಕ್ಷಣಾ ಸಂಚರುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಎಷ್ಟ್ರೋ ನಾರಿ ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅದು ಇದುವರೆವಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸೆಂಟರುಗಳನ್ನು ಮಲೆ ನಾಡಿನಲ್ಲ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳು ತ್ತೇನೆ. ಮರನಾಡಿನಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಳೆ ಅಗುವುದ ರಿಂದ ಹಣ್ಣು ಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕೊಳಿತು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗು ತ್ತವೆ. ಆವುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವ ಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಜ್ಲಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇ್ವೀಚೆಗೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೇ ರೇಷನ್ ನವರು ಐದು ಎಕರೆ ಜಮೀನುಳ್ಳ ಏಲಕ್ಕಿ ಬೆಳೆಯುವ ರೈತರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಐದರಿಂದ ಐವತು ಎಕರೆ ಜಮೀನುಳ್ಳ ರೈತರಿಗೂ ಸಾಲ ಕೊಡುವಂತೆ

ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕು.

'ಚಿಕ್ಕವಾಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಯಲ್ಲ ಅತಿವೃಷ್ಟಿ ಅನಾವೃಷ್ಟಿ ಯಂದ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಳೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ರೈತರ ಸ್ಥಿತಿ ತುಂಬಾ ಚಿಂತಾ ಜನಕವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡ ತಕ್ಕ ತಕಾವಿ ಸಾಲ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಅವರ ಜೀವನ ಸ್ಥಿತಿ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮ ನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರೈತರು ವಾಸಮಾಡ್ತಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ದೇಶದ ನಂಪತ್ತನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ನಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವದಕ್ಕೆ ಆವ ಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಸಿ ಕೊಟ್ಟದ್ದ ಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸು ತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣಪ್ಪ.--ಸ್ಟಾಮಿ, ಮನುಷ್ಯ ನಿಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದಂಥ ಅಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಹಕಾರಿಯಾಗಿರುವುದು ಈ ವ್ಯವ ನಾಯ ಖಾತೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆ ವ್ಯವ ಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಸಿ ಕೊಡ ತಕ್ಕಂತಹ ದನಕರುಗಳ ಸಾಕಾಣಿಕೆಯ ಖಾತೆ ಇದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಹಾಂದ ಅಭಾವವಿರುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಅಹಾರ ವನ್ನು ಬೆಳೆದು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಖಾತೆಯೆಂದರೆ ವ್ಯವನಾಯ ಖಾತೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಖಾತೆಗೆ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ಎರಡು ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ನರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿನಿರುವ ಹಣ ಎಳ್ನಷ್ಟೂ ಸಾಲದು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಹಳ ವಿಪಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮನು**ಪ್ಪನಿಗೆ** ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕ್ರೋನ್ಯರ ಏಳು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಮನುಷ್ಯನ ಅಸ್ತಿಪಾಸಿ ಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋನ್ಯರ 27 ಅಥವಾ 28 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ಹಣವನ್ನು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದಂಥ ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇರ ತಕ್ಕಂತಹ ವ್ಯವನಾಯ ಖಾತೆಗೆ ಮತ್ತು ದನಕರುಗಳ ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಮನ್ನು ಮಾಡುವಂತಹ ಖಾತೆಗೆ ನರ್ಕಾರ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಹಾರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ವೇಗವಾಗಿ ಕೆಲನಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ವೇಗವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಈ ವ್ಯವಸಾಯ ಖಾತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಒದಗಿನದೆ ನುಮ್ಮನೆ ಅಣಕಿಸುವುದಕ್ಕೋನ್ನರ ಈ ರೀತಿ ಅಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಒರಗಿಸಿರುವುದು ಸಾಧು ವಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ತೆ ನಾನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಖಾತೆಗೆ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಐದು ಕೋಟ ರೂಪಾಯಗಳನ್ನಾದರೂ ಒದಗಿನ ಬೇಕು. ಭೂಸಾಗುವಳಿಗೆ ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಒದಗಿಸುವದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲ ಅಹಾ ರದ ಅಭಾವವನ್ನು ದೂರಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾಗ್ಯವಾಗ

ತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ, ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿದು, ಮೂರನೇ ಪಂಡವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮುಗಿದ ಮೇಲೂ ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ನರ್ಕಾರ ದವರು ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ನಾಗಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ಟನ್ ಅಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯು ವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಪದೇ ಪದೇ ಈ ಪಲ್ಲವಿಯನ್ನೇ ಈ ನಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಡು ತ್ರಿದ್ದೇನೆ. ದನಕರುಗಳು ಮತ್ತುಜನ ಜಾನುವಾರು ಗಳು ಒಡಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕ್ತಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳುಮೆ ಮಾಡಿದರೂ ನಹ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾಕಷ್ಟು ಅಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯ ಲಕ್ಕಾಗಲ್ಲು. 'ರೈತನು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳುಮೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿನುವ ಕಪ್ಪಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಯಲ್ಪ ದೃಷ್ಟಿಯಟ್ಟು ನೋಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ನನಗ್ನು ಸುತ್ತದೆ ಇವರು ಮಾಡುವುದೆಲ್ಲಾ ಬರೀ ಭಾಷಣ ಅಮುತೇ ಹೊುತು ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಏನೂ ಆನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಇದನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಪಾದದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಅನೇಕ ಜನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದರು ಹಳ್ಳಗಳಲ್ಲ ರೈತರಿಗೆ ಗುಳಕೊಟ್ಟರೆ ಗೊಬ್ಬರ ಕೂಡುವುದಿಲ್ಲ, ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬತ್ತನೆ ಬೀಪವನ್ನು ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ರೈತನಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಈ ಮೂರು ವನ್ನು ಗಳನ್ನು ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಎತಕ್ಕೋನ್ಯರವಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ, ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ? ಸರ್ಕಾರ ದಲ್ಲ ಇದು ಒಂದು ಖಾತೆ ಎಂದು ಏತಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಒಂದೇ ಪಲ್ಲವಿ ಒಂದೇ ರಾಗವನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲ ಯಾರು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲ ವ್ಯವಸಾಯ **ಿ ಜೀವನ ವೃತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ** ಅವಲಂಭಿಸಿ ದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಈ ವೃವನಾಯ ಖಾತೆಯವರು ತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಸೌಕರ್ಯ ವನ್ನು ಒದಗಿನುತ್ತೀರಿ. ಉದ್ಯಾನವನಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ನೀವು ನಿಜವಾಗಿ ರೈತರಿಗೋನ್ಯರ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ! ರೈತರಿಗೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಒದಗಿನಿ ದ್ದೀರಾ, ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿ ಆ ರೈತರ ಕಡೆ ಸ್ಟಲ್ಪ ಹರಿ ಯಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಗೆದೆ ಇರ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಬಟ್ಟು ಕೊಡ್ಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ (ಕಂದಾಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು),--ನೀವು ಬರುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಬಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.....ನೀವು ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾಗಲೇ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಲ್ಲ. ಯಾವುದ್ಕೇ ಒಂದು ಮೂಲೆ ಯಲ್ಲ ಹುಟ್ಟಿದ ರೈತರ ಮಕ್ಕಳು ನೀವು. ಈಗ ಅಧಿ ಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ, ನಾಳೆ ಅಹಾಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡ ಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈಗಲೇ ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಬಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಲ್ಲ. ನೀವು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಫರಿ ರೈಜ್ಸ್ ತರಿಸಿದ್ದರೂ ನಹ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಯುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿನದೆ ಯಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ರೋ ಅವನ್ನು ಕೇವಲ ಬ್ಲಾಕ್ಮಾರ್ಕಟ್ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹಾನನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಟ್ಟರಿ, ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದಿರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ನೋಡಿದರೆ ನೀವು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಬರೀ ಭಾಷಣವಾಯಿತೇ ಹೊರತು ಇನ್ನೇನ್ಗೂ ಇಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲ ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲ ಒಂದು. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವನ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಫರ್ಟಿ ಲೈಜರ್ಸ್ಸ್ ನಪ್ಲೈ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದರೆ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ತರಿನುತ್ತೀರಿ. ಅದನ್ನು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಹಣವನ್ನು ನಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಇದು ಸರಿಯೇ ! ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ವಾಗುತ್ತದೆಯೇ, ಇದರಿಂದ ರೈತನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ನಿಕ್ಕುತ್ತವೆಯೇ ಎಂಬುವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಸೌಕರ್ಯ ಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡವೆ ಹಳ್ಳಿಯವರನ್ನು ನೀವು ನಾಗು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಹಾರ ವನ್ನು ಬೆಳೆಯರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ? ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ನಮ್ಮವರಾಗಲೇ ನಿಮ್ಮವರಾಗಲೇ ದೇಶದಲ್ಲ ಆಹಾರವನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೇ ಆಗಲ ಯಾವ ಬೇಧ ಭಾವವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿನಬೇಕು. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಖಾತೆಸುಲ್ಲ ವ್ಯವ ನಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಒದಗಿನತಕ್ಕ ನಾಲ ಸೌಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿದರ ಮಾತ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲಿದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ಆಹಾರದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಬೇಕಾದರೆ ಯುದ್ಧ ಕಾಲದಲ್ಲ ಯಾವ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನೂ ಬದಿಗೊತ್ತಿ ದೇಶದ ಜನಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಆ ರೀತಿ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾರ್ ಎಫರ್ಡ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲ ಕೆಲನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸಹ ಕಾರ ತತ್ಯವನ್ನು ಈ ದೇಶವಲ್ಲಿ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಹ್ಮೇವೆ, ನಹಕಾರ ತತ್ವವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ನಮ್ಮ ನಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ರೈತನು ಹೆಚ್ಚು ಅಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುವಕ್ಕೋನ್ಯರ ಬೇಕಾದ ವ್ಯವನಾಯ ನಲಕರಣಿಗಳನ್ನು ನಹಕಾರ ನಂಘಗಳ ಮೊಲಕ ರೈತನಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವನ ಈ ನಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬು ದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಣ್ಣು ಕರದು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗು ತ್ತದೆ. ಈ ನಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಹೆಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಗುಳ, ಗೊಟ್ಟರ ಮತ್ತು ಬೀಜ ಮೊದಲಾರುವುಗಳು ಅವನಿಗೆ ಸೆರಿ ಯಾಗಿ ತಲುಪುತ್ತಿವೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬು ದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತುಮಕೂರು ಡೆವ ಲಪ್ಪಾಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ನ್ಲು ವ್ಯವಸಾಯವ ಇಲಾಣಿ ಯಿಂದ ಬಂದ ಸ್ಪೈಯರ್ಸ್ಟ್ಗಳನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಗಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರ, ಅವರು ಅಗ್ರಿಕಲಚರಲ್ ಅನಿ ಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಎಕ್ಸ್ಟ್ ಟಿನ್ಷನ್ ಅಫೀಸರಿಂದ ನಮಗೆ ರಿಪೋರ್ಚ್ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎಕ್ಸ್ ರ್ಜಿ ಪರ್ಷ ಅಫೀನರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ವಿರೇಜ್ ಲೆವೆಲ್ ವರ್ಕರ್ಸ್ಸ್ಎಂದ ನಮಗೆ ರಿಪೋರ್ಚು ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣ ಪ್ಪ)

ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಅಧ್ಯಾನ ಅಗಬಾರದು. ಇದನ್ನು ಯೋಡನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ವ್ಯವನಾಯದ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೋನ್ಯರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನರಗಾದರೂ ಅನಿನುತ್ತದೆ. ಈ ವ್ಯವನಾಯ ಖಾತೆಯಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಲಾಭ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನ್ಯುಲ್ಪ ಯೋಡನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ವರಿಂದ ಇದರಲ್ಲರ ತಕ್ಕ ರೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ನರಿಪಡಿಸಿ ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡ ಬೇಕು.

ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ರಿನರ್ಚ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆಯ ಸುಧಾರತ ಬೀಜಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡು ಪುವಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಿವಿರ್ ಲನ್ನನ್ನು ತೆಗೆದುನೋಡಿದೆರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖಿಗೆ 436 ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದರೆ. ಈ ಪೈಕಿ 56 ವೇಕೆನ್ನಿಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟದ್ದಾರೆ. ಈ ೫೬ ವೇಕೆ ೯೩ಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡ ದಿದ್ದರೆ ಮಾವಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾರುಯಾರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುಹುದಾಗಿತ್ತೋ ಅವರಿಗೂಕೆಲನ ನಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ಆಯಾಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲ ಕೆಲನ ಮಾಡುವವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಹತ್ಕೋಟಿಯಲ್ಲ ಇಡಬಹು ದಾಗಿತ್ತು. ವೇಕ೯ಸಿ ಖಾಲ ಇಟ್ಟಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನ ಕೇಳಿದಾಗ ಏನೋ ಒಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಈ ೫೬ ವೇಕೆ ಕಸಿಗಳನ್ನು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತುಂಬದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ತುಂಬದ್ದರೆ efficiency ಗೆ momentum gain ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ವಿರಲ್ಲವೇ ಕಾಜಕೀಯ ಕೈವಾಡ, ಏನೋ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇದರಲ್ಲ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೋರ್ಷ ಕೊಡುವಾಗ ಖಾಲ ಬಿದ್ದ ಜಾಗ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೂ ತುತ್ತಾಗ ಬೇಡಿ, ಅವರವರ ಹಕ್ಕು ಯಾವ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆಯೋ ಅದರಂತೆ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—1957ರಲ್ಲ ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಸ್ಟ್ ಪ್ರೊಎಜನರ್ ಆಗಿ ಆಗಿತ್ತು. ಆಮೇರೆ ೧೯೬೦ರಲ್ಲ ಒಂದು ಲಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಅದರ ಮೇರೆ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ರಿಟ್ ಹೋದಮೇರೆ ಮೈನೂರು ನರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಫೈನರ್ ಲಸ್ಟ್ ಪಬ್ಲ್ಲಷ್ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆರ್ಟ್ಫರ್ ಪಾನ್ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂಧ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ನರ್ಕಾರದವರಲ್ಲ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಫೈನರೈನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಧಾನ ವಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಯಾವ ರಾಜಕೀಯವೂ ಆದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ರವರೇ. ನಮ್ಮ ರೈತನ ಹಟ್ಟಿಯಲ್ಲೇ ಹುಟ್ಟದವರು. ಏನಾರಗೂ ಅವರಲ್ಲ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳವರೇ! ೩ ೭೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಎಲ್ಲರು ವರೆಗೂ ಈ ರೋಗ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.ಈ ನುಳ್ಳ ಅಂಕಿಗಳನ್ನು ನಿಂಬ ಪುಸ್ಪುಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಿಜ ವಾಗಿಯೂ ಮೋನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮೋನ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಅದರೆ ಈ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಅಥ್ಯಾರದ ಮೇರೆ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿನುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ದೂರ ನಂಬಬಹುದೇ ಅಮ್ಮ ದೂರ ನಂಬಬಹುದೇ ಅಮ್ಮ ದೂರ ನಂಬಬಹುದೇ ಹೊರತು ಇದು ಬಹಳ ಸತ್ಯ ಎಂದು ನಂಬುಹುದೇ ಹೊರತು ಇದು ಬಹಳ ಸತ್ಯ ಎಂದು ನಂಬುಹುದೇ ಹೆಗ್ನಾಗಿ ಆಗಬೇಕು, ಈ ದನ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಬೇಕು, ಇದು ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ನಿಜ, ಇವುಗಳು ಮೇಯುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಜಾಗ ಬಟ್ಟದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ....ಜನಗಳಿಗೇ ಇಲ್ಲದಿರು

ವಾಗ ದನಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲ :

ಶ್ರೀ ಸ್ಕ್ಲಿ ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣ ಪ್ಪ,... ಹಾಗಾದರೆ ಯಾಂತ್ರೀ ಕರಣಮಾಡಿ. ಬ್ಂತ್ರೆ ತಂದು ಹಾಕಿ. ಯಾರೂ ಕೂತ ದನ್ನ ಕರು, ಕತ್ತೆ, ಸಾಕಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಡೆ ಕೋಳಿ, ಒಂದು ಕಡೆ ಕುರಿ, ಒಂದು ಕಡೆ ಎತ್ತು, ಒಂದು ಕಡೆ ಹನು ನಾಕಿ ಅನ್ನುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳುಮೆಗೆ ಕೊಡು ವುದು ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ १ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲರು ವಂತೆ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ. ಕೋ-ಅಪರೇಟವ್ ಫಾರ್ಡಿಂಗ್ ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಬೇಕಾದಹಾಗೆ ವ್ಯವ ಸಾಯಮಾಡಿ. ಅದು ಬಹಳ long range policy. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇತರರು ಯಾರೂ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದು, ಅವರನ್ನು ಬುಡಸಹಿತ ಕಿತ್ತುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಒಳ ನಂಚು ನಡೆದಿದೆ. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ತಾವೇನು ಹೇಳು ತ್ತೀರಿ ? ನೀವೇ ಬಂದು ಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಖಂಡಿತ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಉತ್ತರ. ಬರದೇ ಏ≂ು! ಪಶು ನಂಗೋಪನ ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದೆ! (ಶ್ರೀಮೊ೯ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ) ಶ್ರೀಮಾ೯ ರಾಮೇಗ್ ಡರು ಹೇಳದ ಹಾಗೆ ತಾವು ಗೋಪಾಲ ಕೃಷ್ಣ, ಶೇಷಶಯನ, ಜೀರನಾಗರ ಎಂದು ಯಾವು ದಾದರೂ ಆಗಲ್ಲ್ಲ

ಅದೇ ಮುಕ್ಕಣ್ಣ ಪ್ಪ ಅಂದರೆ ಅಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನ ನೋಡೋಣ"' ಅನ್ನುತ್ತೀರಿ. ನಿಮ್ಮದು ಒಂದೇ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿ. ದೇಶದಲ್ಲ ಒಳ್ಳಿಸುದಾಗಬೇಕ, ದೇಶದ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಬೇಕು, ಬಡತನ ಹೋಗಬೇಕು, ದೇಶ ದಲ್ಲ ನಾವೂ ನೀವೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ನ, ಬಟ್ಟೆ, ಪಾಸಕ್ಕೆ ವಾನೆ ಹೊರೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಗಿರುವಾ**ಗ** ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ವರು, ತಮ್ಮವರು ಎಂದು ಅಮೃತಮಹಲ್ ಕಾವಲನಲ್ಲ ಬಳುವಳ ಏಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ? ಇಷ್ಟಾದರೂ ನಿಮ್ಮವರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅನ್ನುಪ್ರದು ಬಡುತ್ತಾರೇನು ! ಒಂದು ಕಥೆ ಜ್ಲಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ನೈಜಾಮ್ ಏನು ಮಾಡಿದ ಅಂದರೆ ಅರ್ಧ ರಾಜ್ಯ ಮಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವುದುವೆ ಮಾಡಿದ. ಮಗಳು ಅಳಯ ಹನಿಮೂನ್ಗೆ ಹೋದರು. ಗ.ಡಾರ ಹೊಡೆಯ ಬೇಕಾಗಿತು .. ಅಳಿಯ ನ ತ್ರಿಗೆಗೆ ಹುಡುಕಾಡಿದ ನುತ್ತಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಲಲ್ಲ. ನುತ್ತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರುಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನು ಹೆಂಡತಿ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿ 'ಕ್ಯಾ" ತುಮ್ದಾರಾ" ಬಾವಾದಿಯಾ' ಎಂದನಂತೆ. (ನಗು!) ಹೀಗೆ ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿದರೆ ತಾನೆ ಏನು 🤋 ದೇಶಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಈರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ : ನಿಮ್ಮ ವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ದನಗಳನು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಸುತ್ತೀರಿ. ಅಮೃತಮಹರ್ ಕಾವಲು ಏನಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಬಂದೋಬನ್ನಾಗಿ ಮೊದಲ ನಿಂದಲೂ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ್ಮ ಕೊಡಿ.

ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ನೃಡ್ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕುದರೆಯನ್ನು ಪೆೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಇ೯ಸ್ಟ್ರ್ ಜನರಲ್ ಅಫ್ ಫ್ರೇಲೀಸ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದರು. ಒಂದು ವಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಹೋಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಬಂದು ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಿರಿ, ಇದು ವರೆಗೂ ಇದಕ್ಕೆ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ ಒಂದಕೆ ಉತ್ತರ ಬರಲಲ್ಲವಲ್ಲಾ! ಕುದರೆ ಮರಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಮಾರಾಹ ಮಾಡಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ! ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಕುಣಿಗರ್ ಸ್ವಡ್ ಫಾರುಗೆ ಒಂದು ಕಮಿಟ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲರುವವರೆಲ್ಲಾ ಬೆಂಗಳೂರಿನವರೇ! ಆ ನ್ಹಳದವರು ಯಾರೂ ಇರ ಲ್ಲವೇ ? ಕಂಡವರು, ಕೇಳಿದವರು; ಕುದುರೆಗೆ ಹುಲ್ಲು ಹಾಕಿದವರು, ಮಾಲೀಷು ಮಾಡಿದವರು, ಕುದುರೆಯ ವ್ಯವಹಾರ ತಿಳಿದವರು ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ : ಯಾರು ಯಾರನ್ನೋ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಸ್ಟುವರ್ಡ್ಡ್ಸ್, ಎಂ.ಎರ್.ಎ., ಎಂ.ಎರ್.ಸಿ. ಆ ಸ್ಥಳ ದವರು ಹಾರೂ ಇರಲಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣ ಪ್ಪ.—ಯಾವಾಗ ಮಾಡಿದ್ದು ? ಶ್ರೀ ನಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಟ್ ಪ್ಪ. — ಮೊನ್ನೆ ಮಾಡಿದ್ದು. ಶ್ರೀಯುತರಾದ ಆರ್. ನುಬ್ಬಣ್ಣ, ಎಲ್. ಎಸ್. ವೆಂಕಾಸಿರಾವ್ ಇವರನ್ನೆ ಲ್ಲಾ ಹಾಕಿದ್ದೀ (ಿ. ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ farce. ಹದಿನೈದ ದಿನದ ಕೆಳಗಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಲ್ಲ ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೋ, ಡೈರೆಕ್ಟ್ watch dog ಅಗಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರನ್ನೇ ಕಮಿಟಿ ಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಗ್ಣ ಪ್ಪ. __Race clubಗೆ ನಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಯಾವ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಆಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಕುಣಗಲ್ ನೃಡ್ ಫಾರಂಗೆ ಅದದ್ದು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದಿ (ರಿ.

ಶ್ರೀ ನಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ - ಕುಣಿಗರ್ ನ್ವಡ್ ಫಾರಂಗೆ ಅಡ್ಪೈನರಿ ಕಮಿಟಿ ನರ್ಕಾರ ನೇಮಕ

ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಕುಣಿಗರ್ನವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಕಣ್ಣಿ ನಲ್ಲ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾಕ್ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನದರಿಗೆ ಬಹಳ ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಬ್ರೀಡಿಂಗ್ ಬುಲ್ಸ್ ಕೊಡು ತ್ರೀರಿ. ಈ ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಹಂಚುವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೇ, ಮುಕ್ಕಣ್ನಪ್ಪನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೇ ಎಂಬುದು ಬಂದಾಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನವರಿಗೇ ಕೊಡಿ ಎನ್ನುತ್ತಿರಿ. ಇದು ಬೇಡ ಯಾವನು ಹೋರಿ ಸಾಕುತ್ತಾನೋ, ಯಾವನು ತಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸು ತ್ತಾನೋ ಅಂತಹವನಿಗೆ ಕೊಡಿ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನೂರಕ್ಕೆ ೭೫ ರಮ್ಮ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕೊಡುವಾಗ ಅದರಲ್ಲ ಯಾರಿಗೆ ಅಭಿಲಾಷೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜಾನಿ ಇದೆ, ದುರುಪಯೇಗ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಕೊಡಿ. ಇದನ್ನು ಸ್ಯಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳು

12-30 P.M.

Fisheries, ಎಂದರೆ, ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯ ವಿಚಾರ ವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. Agriculture, Animal Husbandry and Fisheries should go together. ಆದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಗಳು, ನರ್ಮತ್ರೀ ರಾಜೆಯು,ನವರು, ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣ ಗೌಡರು, ಈ ಮೂರು ಜನರಿಗೆ ಹಂಚಿ ಹೋಗಿವೆ. ವ್ಯವಸಾಯ, ಪಶುಸಂಗೋಪನ, ಮೀನು ಗಾರಿಕೆ ಈ ಮೂರೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಈಗ ಇವನ್ನು ಹರಿದು ಹಂಚಿರುವುದರಿಂದೆ, ಉತ್ತರ, ದಕ್ಷಿಣ, ಪಶ್ಚಿಮ ಹೀಗೆ ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿ, ಎತ್ತು ಏರಿಗೆಳೆದರೆ ಕೋಣ ನೀರಿಗೆಳೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವಂತಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.– ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ನಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಇದನ್ನೇಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿ ದ್ದೇನೆಂದರೆ, fisheriesಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರು Coast fisheriesಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಇಲಾಖೆಯವರು ಏನೋ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ. _ Fisheries ಇಲಾಖೆಯ State officer ಯಾರು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ....ಶ್ರೀ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಎನ್ನು ವವರು ಡೈರೆಕ್ಟರು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮು ಕ್ಕಣ್ಣ ಪ್ಪ...ಈ ಮೂರು ಇಲಾಖಗಳನ್ನೂ ಒಬ್ಬರ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಕೊಡಬೇಕಾ ದುದು ಅಗತ್ಯ. ಇವು ಮುಖ್ಯ ಖಾತೆಗಳು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ... ಮ ಬ್ಯ ಖಾತೆಗಳೆಂದೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ನಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ....ಶ್ರೀಮಾ೯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ನವರು ಹತ್ತುವರ್ಷ ಕಾಲ ಕೇಂದ್ರನರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ವರು, ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಇವರು ಇನ್ನೂ ಅಧ್ಭಾನ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ! (ನಗು) ಈ ಮೂರನ್ನೂ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಕೈಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರು ವುದು, ಇದು ಬಟ್ಟು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ವಾಡಿದರೇನು ಪ್ರಯೋಜನ :

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಜಪಾನಿನಲ್ಲ ಬತ್ತದ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಮೀನು ಸಾಕುತ್ತಾರೆ; ಇಲ್ಲಯೂ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿ ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣ ಪ್ಪ. ಹಣಕಾಸಿನ ಇರಾ ಪೆಗೆ ಇದೆಲ್ಲ ಏನು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ? ಒಡ್ಡೆಟ್ ತಯಾರುಮಾಡುವ ಡೆಫ್ಯುಟ ಸೆಕ್ಕಟರಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂಬು ದೇನು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ? ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲ ಬಂದು "On the recommendation of the Governor I move..." ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾ೯ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ಪನವರನ್ನು ಬಳಸಿದ ಒಬ್ಬಬ್ಬರೂ ಪಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲದ್ದಾರೆ, ಇವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ವ್ಯವಸಾಯ್ಯ ಪತ್ರ ಸಂಗೋಪನೆ, ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಇವಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಮೂರು ಕೋಟ ರೂಪಾಯು ಒದಗಿಸಿ ಇವುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿನುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—There are so many Members still wishing to take part in the debate. Shall we sit up to 1 o'clock?

HON'BLE MEMBERS .- Yes.

Sri H. R. KESHAVAMURTHY.....We may sit up to 1-30 P.M.

Sri M. V. KRISHNAPPA....We may sit up to One o'clock.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Then I will have to curtail the time limit still more. I will fix it at ten minutes, but it will be better if each member takes only five minutes.

PARAMESWARAPPA .---Sri D. Sir, you may remember that the Father of the Nation Gandhiji once said that to the millions of people who go without two meals a day the only acceptable form in which God appears to them is food. So the problem of food is very important especially in a country where the population is growing at a great speed. So in order to increase food production it is very necessary that agriculture is developed to a great extent in this country. If we examine our achievements during the last two plan periods, they are very depressing. It is a happy augury that in the I hard Plan, a comparatively larger amount is going to be spent on scicultural improvement, but still I submit that the amount allotted for agriculture is very very meagre and is not at all sufficient. I suggest that a greater amount should be allotted for

agricultural improvement. Indian economy is faced with so many drawbacks. One of them is fragmentation of land. So long as our society is having this partition system, fragmentation cannot be avoided. So we have to formulate certain plans to prevent fragmentation and for that the Act needs to be amended. The land reform laws that have been made are very detrimental to our joint family system. This fragmentation is due to changes in society which is undergoing partition for so many years. To improve our food situation we need about ten lakh tons of foodgrains and we are depending mainly upon foreign countries for that. In order to achieve self-sufficiency in foodgrains we have formulated so many schemes and allotted huge amounts. My appeal to those concerned with agriculture is to see that the amounts allotted are spent very cautiously and not misused for any other purpose. One member said that Indian agriculture was a gamble with monsoon because it depended upon the vagaries of monsoon. Therefore, Government have taken up major and minor irrigation projects. So far as minor irrigation is concernel, it is accepted that irrigation by wells and pumps is better. My submission is that in the working of these plans much of the amount goes to the pockets of the unscrupulous contractors and officials and there is no check on this by the technical authorities. So, so far as minor irrigation is concerned, I suggest that there should be a check by the technical authorities on the amount spent on minor irrigation projects.

The other suggestion I wish to make is that in order to prevent fragmentation, soil conservation measures should be taken. This has been suggested by the Planning Commission also and Government is contemplating to bring about some sort of legislation. The soil has lost its fertility on account of various reasons, one of them being that, on account of heavy floods, erosion takes place and the upper layer of the soil which forms the most fertile part of the soil is washed away by floods. So, the land has lost its fertility and

in order to improve the fertility of the soil, we have to put fertilizers like nitrogenous fertilisers to the soil.

Now, the fertilisers are being distributed to the agriculturists through co-operative societies. They are not properly distributed. They do not reach the agriculturists directly. They are distributed through some agents who take advantage of the ignorance of the agriculturists and sell the same in the black market. If the Hon'ble Minister for Agriculture requires any information in this behalf, I am prepared to furnish it to him. This system of distributing fertilisers through the co-operative societies should be put an end to for the reasons I have already stated and it must be distributed in such a manner that the fertiliser reaches the agriculturists who are in need of it directly.

In the Third Plan there is a proposal to start fifty more Seed Farms. There are already fifty-six of them and the object is to provide agriculturists with improved seed. I do not know whether the agriculturists have got any informution about the achievements or the working of those seed farms. I hope the Hon'ble Minister will give a satistactory answer while replying. I am fold that these seed farms are not working properly and there is no information available to any of us as to their achievements and the quantity of seeds being distributed every year. The Hon'ble Minister should see that improved seeds and improved implements are supplied to the agriculturists direct and that the intermediaries are done away with.

Sri Y. MANJAYA SHETTY (Baindur). - Mr. Speaker, Sir, while supporting the demands under discussion, I wish to make a few observations for the kind consideration of the Government.

Mysore State has vast fisheries resources and there is tremendous scope for development if proper steps are taken by the Government. If properly and efficiently developed, it would bring triple benefits to the people of this State. In the first place, we will be able to have additional quantity of valuable food. Secondly, a large

number of people can get employment. Thirdly, our Government will be able to earn foreign exchange by the export of fish and fish products. There has been, no doubt, earnestness sincerity on the part of the Government since the Reorganisation of States for the development of Fisheries. Much has been done and yet much more has to be done during the Third Five-Year Plan. During this plan period either some of the schemes taken up during the Second Plan period have been carried over or new schemes have been sponsored. During this plan period, fishery scheme like training of fishermen in mechanised fishing boats and supply of mechanised fishing boats to them will have to be intensified in order to enable them to catch more quantity of fish and thereby improve their economic condition. Apart from this more fishery roads will have to be constructed so as to enable them to transport fish from the fishing hamlets to the marketing centres. Apart from this. more ice and cold storages have to be provided for. Quick transport facilities to transport fish to marketing centres' have to be provided for. Besides, more fisheries schools and training centres have to be opened. Not only that, existing schools and training centres have to be upgraded. Development of fisheries in C.D. Blocks have to be intensified. All the children attending fishery schools have to be provided with free mid-day meals. Apart from this, the schemes which have been carried over from the Second Plan and the schemes which have not been thought of while framing the Third Plan, have also to be taken up. For example, schemes like the setting up of fish processing training centre at Mangalore with Japanese assistance and the extension of the Indo-Norwegian Project to the Mysore State have to be taken up and implemented. these schemes require finance. But what is the finance provided for during the Third Plan for the development of Fisheries? It is only Rs. 130 lakha; it is meagre. During the first year of the Third Plan about Rs. 13 lakhs was provided and during the current year I find that only Rs. 171 lakhs are

(SRI Y. MANJAYA SHETTY)

provided in the Budget. As some of the members have suggested, it is inadequate. If the Government is really interested, in the development of Fisheries, I submit respectfully that for carying on the fisheries development programme for the current year another twenty lakhs of rupees are needed. I wish the Government takes an early decision in the matter and provides more funds for the development of a very important industry. More than one lakh of fishermen are engaged in fishing industry in the coastal area of South Kanara and North Kanara Districts. Most of the members may be surprised to hear of it because they are not aware of it. Due to the poor catch of fish last year, the fishermen were in great distress, and our Government came to their rescue and granted them short-term Each fisherman family was given a sum of Rs. 200 as loan, but they have been asked to pay it by instalments commencing from the month of September of this year. It would be impossible for them to pay the instalments from September onwards because the fishing season commences from October. So, I earnestly request the Government to po tpone the payment of instalments by those fishermen at least by three Apart from this, it is months. necessary that the fishermen in the coastal areas should be granted longterm loans to purchase fishing boats and fishing equipment like nets, etc .-As lakhs of persons are interested in and they are this industry as poor, they deserve long term loans and as istance from the Government. Provision should be made in the Budget for that also. There is a great demand by fishermen for training in mechanised fishing boat. As I have already said it would enable them to undertake fishing in deep sea and catch more fish and thereby improve their economic condition. At present there is facility to offer training only for eighty fishermen per year. What a miserable state of affairs it is? When there are lakhs of persons interested in fishing,

if the Government provides training for eighty fishermen, I do not know how many centuries the Government would require to train all these fishermen and imporve their condition. Especially, this year, I am told more than a thousand fishermen have come forward with their applications seeking admission to these training institutions and hardly forty persons were, selected for this training. At this rate, as I have already said, the problem of training could not be solved in the near future. Apart from this, I find in the book published by Government that during the Third Five-Year Plan, they are thinking of constructing only 150 mechanised boats for the purpose of supplying the same to fishermen. during the course of five years 150 boats are to be supplied, it would be beneficial only to 300 to 400 fishermen who are trained. That should not be the case. This problem should be looked at a practical point of view. I wish the from Government start more training centres and give training to more fishermen and also supply a large number of mechanised boats to them. For the transport of fish from the coastal area to market centres so as to fetch good price for the catches, it is necessary to provide insulated vans. Besides, cold storages in important centres of the State should be established to preserve fish. There is a scheme like this. But the scheme should be implemented vigorously.

Now coming to the Animal Husbandry Department, I am sorry to say that many of the Veterinary dispensaries are without doctors. This is not the fault of the Department. I do not that. Considering this, the Government was pleased to start a Veterinary College at a cost of fifty lakhs of rupees in the City of Bangal re with the expectation that it would turn out more doctors. But what has happened? This year, I am sorry to hear that only 11 students have passed the final examination. At the time of admissions, I think one hundred students were taken and there might be some filtration before the students reach the final year. But it is astonishing that only eleven students have now